

MAGYAR–UKRÁN
NYELVÉSZETI SZAKSZÓTÁR

УГОРСЬКО–УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК
ЛІНГВІСТИЧНИХ ТЕРМІНІВ

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

MAGYAR–UKRÁN NYELVÉSZETI SZAKSZÓTÁR

Összeállította és szerkesztette:
Gazdag Vilmos

II. RF KMF – „RIK-U” Kft.
Beregszász–Ungvár
2021

ETO (038)=511.141=161.2

M 17

A *Magyar–ukrán nyelvészeti szakszótár* a legfontosabb nyelvi fogalmakat gyűjti össze a hangtantól a stilisztikáig. Ezáltal a kárpátaljai magyar anyanyelvű diákok az oktatási folyamat minden szintjén haszonnal forgathatják.

Kiadásra javasolta a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa (2020.08.27., 5. számú jegyzőkönyv).

Készült a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Kiadói Részlege és Filológia Tanszéke közreműködésével.

Összeállította és szerkesztette: *Gazdag Vilmos*

Lektorálta:

Dr. Bárány Erzsébet, PhD (II. RF KMF)

Prof. Dr. habil. Csernicskó István, DSc (II. RF KMF)

Műszaki szerkesztés és korrektúra: *Gazdag Vilmos*

Borítóterv: *Gazdag Vilmos, Vezsdel László*

ETO-besorolás: *a II. RF KMF Apáczai Csere János Könyvtára*

A kiadásért felel: *Dobos Sándor (II. RF KMF, Kiadói Részleg)*

A nyelvészeti szakszótár tartalmáért a szerkesztő a felelős.

A kézirat 2016-ban elnyerte a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány Soós Kálmán ösztöndíjprogram jegyzettámogatási ösztöndíját.

A kiadvány megjelenését támogatta Magyarország Kormánya.

Kiadó: a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (cím: 90 202 Beregszász, Kossuth tér 6. E-mail: foiskola@kmf.uz.ua) és a „RIK-U” Kft. (cím: 88 000 Ungvár, Gagarin u. 36. E-mail: print@rik.com.ua)

Nyomdai munkálatok: „RIK-U” Kft.

ISBN 978-617-7868-96-4

© **Gazdag Vilmos, 2021**

© **II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, 2021**

УТОРСЬКО–УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК ЛІНГВІСТИЧНИХ ТЕРМІНІВ

Укладав і редагував:
Вільмош Газдаг

ЗУТ ім. Ф.Ракоці II – ТОВ «РІК-У»
Берегове–Ужгород
2021

УДК (038)=511.141=161.2

М 17

Угорсько-український словник лінгвістичних термінів охоплює найважливіші мовознавчі терміни угорської та їх відповідники українського мовою. Для учнів середніх шкіл з угорською мовою навчання, студентів вищих навчальних закладів освіти та абітурієнтів.

Рекомендовано до друку Вченою радою Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II (протокол № 5 від 27.08.2020 р.)

Підготовлено Видавничим відділом
спільно з кафедрою філології ЗУІ ім. Ф.Ракоці II

Укладав і редагував: *Вільмош Газдаг*

Рецензенти:

*Єлизавета Барань, доктор філософії з гуманітарних наук
(ЗУІ ім. Ф.Ракоці II)*

*Степан Черничко, доктор з гуманітарних наук, професор
(ЗУІ ім. Ф.Ракоці II)*

Технічне редагування та коректура: *Вільмош Газдаг*

Дизайн обкладинки: *Вільмош Газдаг, Ласло Веждед*

УДК: *Бібліотечно-інформаційний центр "Опаці Черє Янош" при ЗУІ
ім. Ф.Ракоці II*

Відповідальний за випуск: *Олександр Добош (Видавничий відділ ЗУІ
ім. Ф.Ракоці II)*

За зміст словника відповідальність несе укладач/редактор.

2016 року рукопис було підготовлено за підтримки
стипендіальної програми ім. Калмана Шовша Благодійної
організації "Благодійний фонд "Геніус".

Друк довідкового видання здійснено за підтримки уряду Угорщини.

Видавництво: Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II (адреса: пл. Кошуга 6, м. Берегове, 90202. Електронна пошта: foiskola@kmf.uz.ua) та ТОВ «РІК-У» (адреса: вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88000. Електронна пошта: print@rik.com.ua)

Поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»

ISBN 978-617-7868-96-4

© Вільмош Газдаг, 2021

© Закарпатський угорський інститут ім. Ф.Ракоці II, 2021

BEVEZETÉS

A kárpátaljai magyar iskolások az oktatási folyamat kezdetével megkezdik az államnyelvvél való ismerkedést is. A magyar iskolások számára készült tankönyvek azonban nem segítik az ukrán nyelv sikeres elsajátítását. Különösen igaz ez a tény a felsőoktatási intézményekben folyó ukrán nyelvi oktatásra. Az egyes nyelvtudomány-területek tanulásához/tanításához csakis az ukrán anyanyelvűek számára készült tankönyvek, jegyzetek és oktatási segédanyagok állnak rendelkezésre. Így sokszor a diákok, főleg azokban az oktatási intézményekben, ahol az ukrán szakos tanár nem kétnyelvű, nem is tudják, hogy az általuk épp tanult nyelvészeti fogalom mit is jelenthet anyanyelvükön, s ez természetesen nagymértékben megnehezíti az adott anyag elsajátítását, hiszen nem tudják azt a magyar nyelvórákon elsajátított ismereteikkel párhuzamba állítani, azáltal értelmezni és elsajátítani.

Véleményünk szerint e helyzetet jelentős mértékben javítaná az, ha nyelvtanárok képzésében meghonosodna a kontrasztív nyelvszemlélet. Ugyanis, ha a tanárok ismerik az adott intézményben oktatott más nyelvek nyelvészeti terminológiáját is, úgy azok párhuzamba állításával komoly segítséget nyújthatnak a tanulók számára.

Kétnyelvű ukrán–magyar, illetve magyar–ukrán nyelvészeti szakszótárak ezidáig nem készültek. A magyar iskolások számára megjelentetett ukrán nyelvtan könyvek csak a vonatkozó fejezetek címénél szokták feltüntetni az adott nyelvészeti fogalom magyar

jelentését, míg a magyar nyelvtan könyvekben ezekre sem szokott sor kerülni. A tanárképzésben használt tankönyvek és egyéb oktatási anyagok (egyetemi/főiskolai jegyzetek) és fogalomtárak pedig nem is tartalmazzak két- vagy többnyelvű szójegyzékeket¹.

Jelen kiadvány a 2016. évi Soós Kálmán ösztöndíjprogram jegyzettámogatási ösztöndíját elnyert, s ugyanazon év során a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával megjelent *Ukrán–magyar nyelvészeti szakszótár*² párként a kárpátaljai magyar iskolákban tanuló diákoknak, illetve az ezen iskolákba készülő egyetemi és főiskolai nyelvészhallgatóknak kíván segítséget nyújtani. A *Magyar–ukrán nyelvészeti szakszótár* ugyanis a legfontosabb nyelvi fogalmakat gyűjti össze a hangtántól a stilsztikáig. A szótár több mint háromezer nyelvészeti fogalom jelentését adja meg magyar és ukrán nyelven. A szócikkek egyszerű felépítése³ mindenki számára könnyen használhatóvá teszi a szótárt.

---

¹ Ezek általában ugyanis nem a helyi oktatási intézmények számára készülnek. A kárpátaljai felsőoktatási intézmények az ukrán nyelv esetében az ukrainai, a magyar nyelv esetében pedig (a helyi sajátosságoknak megfelelő kiadványok hiányában) a magyarországi tankönyveket és jegyzeteket használják.

² Lásd *A szótár összeállítása során használt forrásmunkák. Nyelvészeti szakszótárak* rész második tételét.

³ A szócikkek a magyar címszóból és az ukrán jelentésből állnak. Ahol szükségesnek éreztük, ott a jelentések mellett a rövidebb magyarázatokat is feltüntettük.

A SZÓTÁR ÖSSZEÁLLÍTÁSA SORÁN HASZNÁLT FORRÁSMUNKÁK

Kétnyelvű szótárak:

- Bárány Erzsébet, Dzsanda Galina, Kótyuk István, Libák Natália, Margitics Katalin, Csernicsekó István szerk. 2008. *Ukrán–magyar késszótár // Українсько–угорський словничок*. Ungvár–Beregszász / Ужгород–Берегово: PoliPrint – П. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola/СП „ПоліПрінт – Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ.
- Gáldi László 1978. *Orosz–magyar szótár*. Harmadik kiadás, Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Hadrovics László – Gáldi László 1980. *Magyar–oroszkézis szótár*. Ötödik kiadás, Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Kótyuk István főszerk. 2006. Bárány Erzsébet, Csernicsekó István, Dzsanda Galina, Híres Kornélia és Márku Anita szerk. *Magyar–ukrán késszótár. // Угорсько–український словничок*. Ungvár–Beregszász / Ужгород–Берегово: PoliPrint – П. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola/СП „ПоліПрінт – Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ.
- Udvari István szerk. 2005–2006. *Magyar–ukrán szótár I–II*. Glossarium Ukrainicum 8. Nyíregyházi Főiskola Ukrán és Ruszin Filológiai Tanszéke. Nyíregyháza.
- Udvari István szerk. 2000–2003. *Ukrán–magyar szótár adatbázis I–VI*. Glossarium Ukrainicum 2–7. Nyíregyháza.

Nyelvészeti szakszótárak:

- Bolla Kálmán 2006. *Magyar Fonetikai Kislexikon*. Forrás: <http://bollakalman.hu/Kiadvanyok/FonLex/FonLex.pdf>. Megtekintés: 2021.06.04.
- Gazdag Vilmos szerk. 2016. *Ukrán–magyar nyelvészeti szakszótár*. Autdor-Shark, Ungvár.
- Барань Є. Б. 2010. *Короткий термінологічний словник з морфології української мови*. Rákóczi-füzetek LXXIII. Берегове.
- Ганич Д. І., Олійник І. С. 1985. *Словник лінгвістичних термінів*. Київ: Вища щкола.
- Горпинич В. О. 2004. *Морфологія української мови*. Київ: «Академія».
- Єрмоленко С. Я., Библик С. П., Тодор О. Г. 2001. *Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів*. Київ «Либідь».
- Панькин В. М., Филиппов А. В. 2011. *Языковые контакты. Краткий словарь*. Москва, Издательство «Флинта», Издательство «Наука».

Egyéb nyelvészeti szakmunkák:

- A. Jászó Anna főszerk. 2007. *A magyar nyelv könyve*. Nyolcadik kiadás. Trezor Kiadó Budapest.
- Kálmán László – Trón Viktor 2007. *Bevezetés a nyelvtudományba. Második, bővített kiadás*. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XLVIII. Tinta Könyvkiadó, Budapest.
- Keszler Borbála szerk. 2000. *Magyar Grammatika. Egyetemi Tankönyv*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Szikszaíné Nagy Irma 2007. *Magyar Stilisztika*. Osiris Kiadó, Budapest.

Кочерган М. П. 2001. *Вступ до мовознавства*. Навчальне видання. Київ, Серія «Альма-матер». Видавничий центр «Академія».

Кочерган М. П. 2006. *Загальне мовознавство*. Видання 2-е, виправлене і доповнене, Київ, Видавничий центр «Академія»

Online adatbázisok:

Словарь лингвистических терминов. Elérhető:
<http://www.textologia.ru/slovari/lingvisticheskie-terminy/?q=484>

Kislexikon. Lapoda Lexikon-enciklopédia. Elérhető:
<http://www.kislexikon.hu/>

Тезаурус з лінгвістичної термінології Elérhető:
http://www.mova.info/mov_thes.aspx?l1=68

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ford.	fordítástudomány
→	Lásd a megadott címszó alatt!
ill.	illetve
okt.	oktatástudomány
pl.	például
stb.	és a többi
v	vagy
vmely	valamely
vminek	valaminek
vmit	valamit
vmivel	valamivel

A MAGYAR ÁBÉCÉ⁴

A a	Á á	B b	C c	Cs cs
D d	Dz dz	Dzs dzs	E e	É é
F f	G g	Gy gy	H h	I i
Í í	J j	K k	L l	Ly ly
M m	N n	Ny ny	O o	Ó ó
Ö ö	Ő ő	P p	R r	S s
Sz sz	T t	Ty ty	U u	Ú ú
Ü ü	Ű ű	V v	Z z	Zs zs

---

⁴ Ismeretes továbbá az úgynevezett **kiterjesztett magyar ábécé** is, ami 44 betűs, mivel tartalmazza a Q q, W w, X x, Y y betűket is, melyek a magyar nyelvben családnevektől és idegen szavaktól eltekintve nem szerepelnek.

A

- abbreviatúra** →
rövidítés
- abház nyelv** абхазька мова
- ablativus** аблатив;
орудний відмінок
- ablaut** аблаут
- abrakadabra** → értelmetlen beszéd
- abreviáció** абрєвіація
- abruptív mássalhangzók**
абрубтивні приголосні
- abszolút felsőfok**
- abszolút homonimák**
повні омоніми
- abszolút idő** абсолютний час; безвідносний час
- abszolút igeidő** абсолютний час дієслова
- abszolút jelen idő**
абсолютна теперішність
- abszolút szinonimák**
абсолютні синоніми
- absztrahálás** →
elvonatkoztatás
- absztrakció** абстракція
- absztrakt nyelvi jel**
абстрактний мовний знак
- absztrakt stílus**
абстрактність стилю
- abszurd** → értelmetlen
- abszurdum** абсурд
- accusativus** акузатив;
знахідний відмінок
- accusativusi tárgy** →
egyenes tárgy
- adaptáció** адаптація;
переробка
- adaptált szöveg**
адаптований текст
- adat** дані; материал
- adatközlés** публікація
даних
- adatközlő** → informátor
інформатор
- adatolt** завірений;
засвідчений
- additív kapcsolat**
адитивний тип
з'єднання

additív додатковий	affixoidok афіксоїди
adekvát адекватний	affixum афікс
adekvát társalgási stílus адекватний стиль спілкування	affrikáta аффрикати
adekvátság адекватність	affrikáták шишлячі приголосні звуки
adherens expresszivitás адгерентна експресивність	affrikátás аффрикативні
adhortáció адгортація	aforisztikusság афористичність
adoma анекдот	aforizma афоризм
adomázik розповідати анекдоти	afrikaans африканс; бурська мова
adsztrátum адстрат	afro-ázsiai nyelvcsalád афразійська сім'я мов
adverbializáció адвербіалізація	agentív jelentés агентивне значення
adverbializált szókap- csolat адвербіальне словосполучення	agglutináció аглютинація
adverbium verbale дісприслівник	agglutináló nyelvek аглютинативні мови
adverbium прислівник	agitációs beszéd агітаційна промова
afázia → beszédkép- telenség	agráfia аграфія
aferézis афереза	agrammatizmus аграматизм
affektív афективний	ajak-foghangok → labiodentális
affirmáció ствердження	mássalhangzók
affixáló stilisztika афіксальна стилістика	ajakhang → labiális hang

<p>ajaki губний</p> <p>ajakkerekítés → labiali- záció</p> <p>ajakkerekítés nélküli без округлення губ</p> <p>ajakkerekítéses → labiá- lis magánhangzó</p> <p>ajakkerekítettség огубленість</p> <p>ajakréses magánhangzó вузький голосний</p> <p>ajkak részvételével kép- zett magánhangzók губні голосні</p> <p>ajkak részvételével kép- zett mássalhangzók губні приголосні</p> <p>akadályhang шумний приголосний</p> <p>akcentológia акцентологія</p> <p>akcentológiai stilsztika акцентологічна стилістика</p> <p>akcentus акцент; наголос; прононс</p> <p>akcentussal beszél говорити з іншомов- ним акцентом</p>	<p>akcióminőség вид; аспект дії</p> <p>akkulturáció аккультурація</p> <p>akkumuláció акумуляція</p> <p>akrosztikon акростих</p> <p>aktív beszédszervek активні мовні органи</p> <p>aktív ige → cselekvő ige</p> <p>aktív konstrukció активні конструкції</p> <p>aktív melléknévi igenév активний дісприкметник</p> <p>aktív szókincs активна лексика</p> <p>aktív toldalékok активні афікси</p> <p>aktívum → cselekvő igealak</p> <p>aktuális jelentés актуальне значення</p> <p>aktuális mondattagolás актуальне членування речення</p> <p>aktualizálás → időszerűsítés</p> <p>aktus акт</p> <p>akusztika акустика</p>
--	---

akusztikus акустичний

akusztikus fonetika

акустична фонетика

al kód субкод

aláírás → **autogram**

alak образ

alakformálás

формотворення

alakformáló affixumok

формотворчий афікс

alaksor парадигма

alaktalan szó безформні

слова

alaktan → **morfológia**

alaktani → **morfológiai**

alaktani elemzés мор-

фологічний розбір

alaktani eltérések két

összehasonlítandó

nyelv között діаморфія

alaktani folyamatok

морфологічні процеси

alaktani homonimák

морфологічні омоніми

alaktani kategória мор-

фологічна категорія;

alaktani komplikáció

ускладнення морфо-

логічної системи

alaktani szóalkotási

módszer морфологіч-

ний спосіб словотво-

рення

alaktani tő морфологіч-

ний корінь

alaktani váltakozás мор-

фологічне чергування

alaktanilag

морфологічно

alaktani-szintaktikai

szóalkotási módszer

морфолого-синтаксич-

ний спосіб словотвору

alakváltozás змінювання

форми

alakváltozat аломорф;

варіант; різновид

alakváltozatok →

dublettek

alakzat фігура

alany → **szubjektum**

alanyeset → **nominativus**

alanyi mellékmondat

суб'єктне підметове

підрядне речення

підмету

alanyi ragozás безоб'єкт-

не дієвідмінювання

<p>alanyi підметовий; суб'єктивний</p> <p>alanytalan mondat без- підметові речення; безсуб'єктні речення</p> <p>alap univerzálék елемен- тарні універсали</p> <p>alap- v vezérgondolat; tézis теза</p> <p>alapalak основна форма; первісна форма</p> <p>alapelem основна части- на; основний компонент</p> <p>alapelv принцип; основа засада</p> <p>alapfok звичайний ступінь порівняння; позитивний ступінь порівняння</p> <p>alapgondolat задум; основна думка</p> <p>alaphang основний тон</p> <p>alaphangsúly основний наголос</p> <p>alapigazság → axióma</p> <p>alapjelentés основне значення</p> <p>alapnyelv вихідна мова; мова-основа; прамова</p>	<p>alapszabály → statútum</p> <p>alapszabály устав</p> <p>alapszókincs лексичне ядро; основний словниковий фонд</p> <p>alárendelés → hipotaxis</p> <p>alárendelő kapcsolat підрядний зв'язок</p> <p>alárendelő kötőszók підрядні сполучники</p> <p>alárendelő összetett mondat складнопідрядне речення</p> <p>alárendelő szókapcsolat підрядне словосполучення</p> <p>alárendelő viszony підпорядкування</p> <p>alárendelő підрядний</p> <p>alárendelt fogalom → hiponima</p> <p>alárendelt mondat підрядне речення</p> <p>alárendeltség → hiponímia</p> <p>albán nyelv албанська мова</p> <p>alcím підзаголовок</p>
---	---

alexia алексія
alfabetikus írás
 алфавітне письмо
alfaj підвид
alfejezet підрозділ
alfejezetekre oszt
 розділити на підрозділи
alkalmazás →
applikáció
alkalmazkodás
 пристосування
alkalmazott lexikológia
 прикладна
 лексикологія
alkalmazott névtan
 прикладна ономастика
alkalmazott
nyelvtudomány
 прикладна лінгвістика
alkalmi → **kontextuális**
alkalmi szinonimák
 контекстуальні
 синоніми
alkotás доробок
alkotókészség
 креативність
alkotórész сегмент;
 складова частина
allegória алегорія

allegorikus алегоричний
alliteráció → **betűrím**
allofon → **ejtésváltozat**
allomorf → **alakváltozat**
alloním алонім
allúzió алюзія
almanach → **évkönyv**
alnémet
 нижньонімецький
alnyelv субмова
alpári hang вульгарний
 тон
alpári вульгарний;
 брутальний
alsó nyelvállású hang
 звук низького
 піднесення
alsóbb szintek нижчий
 рівень
altáji nyelvi hatások
 алтайські впливи
alternáció альтернація
alternáció чергування
alveodontális spiránsok
 свистячі приголосні
 звуки
alveoláris hangok
 альвеолярні
amelioráció амеліорація

amerikanizmus

американізм

amfibólia амфіболія

amorf nyelvek аморфні

мови

amplifikáció ампліфікація

anadiplózis → **kettőzés**

anadiplózis повна

редуплікація

anafa анафора

anaforikus →

visszautalásos

anaforikus névmás анафоричні займенники

anagramma анаграма

anaklázis анаклаза

anakolutia анаколуф

anakronisztikus

анахронічний

anakronizmus →

korszerűtlenség

analfabéta безграмотний; неосвічений;

неписьменний

analfabetizmus

неграмотність

analitikus аналітичний

analitikus forma

аналітична форма

analitikus melléknevek

аналітичні

прикметники

analitikus nyelvek

аналітичні мови

analitikus szóalak

аналітичні словоформи

analitikus toldalék

аналітичні афікси

analóg аналогічний;

подібний

analógia аналогія

analógiás kiegyenlítődség

аналогічне

вирівнювання

analógiás kiterjesztődség

аналогічне розширення

analógiás változás

аналогічні зміни

anapesztus анапест

anatóliai nyelvek

анатолійська група мов

anekdota анекдот

anglicizmus → **angolos**

kifejezés

angol nyelv англійська

мова

angol nyelvű

англомовний

<p>angolos kifejezés англицизм; специфічний англійський мовний зворот</p> <p>annales аннали</p> <p>annomináció аномінація; перейменувня</p> <p>annotáció анотація</p> <p>annotált bibliográfia анотована бібліографія</p> <p>annotált анотований</p> <p>anomália аномалія</p> <p>anómia аномія</p> <p>anonim анонім</p> <p>antifrázis антифраза</p> <p>antiklimax антиклімакс</p> <p>antitézis → ellentét</p> <p>antológia антологія</p> <p>antonímák → ellentétes jelentésű szavak</p> <p>antonímaszótár → ellentétes értelmű szavak szótára</p> <p>antonímia антонімія</p> <p>antonomázia антономазія</p> <p>antropomorfizáció антропоморфізація</p> <p>antropomorfizmus антропоморфізм</p>	<p>antroponima антропонім</p> <p>antroponímia антропонімія</p> <p>anyagi kölcsönzés матеріальне запозичення</p> <p>anyagi матеріальний</p> <p>anyagnév недискретні іменники; речовинні іменники</p> <p>anyanyelv рідна мова; материнська мова</p> <p>anyanyelvi oktatás навчання рідною мов</p> <p>anyanyelvi який відноситься до рідної мови</p> <p>aorisztosz аорист</p> <p>apikális hangok передньоязикові звуки</p> <p>apikális mássalhangzók апікальні приголосні</p> <p>apokopé апокопа</p> <p>apokrif апокриф</p> <p>aporia апорія</p> <p>apoziopezis апосіопезис</p> <p>aposztróf → hiányjel</p> <p>appercepció → megértés</p> <p>applikáció аплікація</p>
---	--

appozíció апозиція; уз-
годжене постпозитив-
не значення

arab nyelv арабська мова

arámi írás арамейське
письмо

archaikus архаїчний

archaikus szókészlet
архаїчна лексика

archaizálás архаїзація

archaizmus архаїзм

archetípus архетип

archiszéma архісема

arcjáték → **mimika**

arculat імідж

areál → **elterjedési
terület**

areális ареальний

areális diffúzió ареальна
дифузія

areális jelenség ареальне
явище

areális nyelvészet аре-
альна лінгвістика

argó арго; умовна мова

argó kifejezés арготизм

argó жаргон

argumentáció аргумен-
тація

artikuláció артикуляція;
утворення голосу

artikulációs apparátus
артикуляційний апарат

artikulációs bázis
артикуляційна база

artikulációs fonetika ар-
тикуляторна фонетика

artikulál артикулювати

artikulálatlan
нечленороздільний

artikulémák артикулеми

artikulus артикль

artistikus художній

aspektológia →
**ígeaspektusokat
vizsgáló tudományág**

aspektualitás
аспектуальність

aspektus аспект

aspiráta → **hehezetes
hang**

aszimmetria асиметрія

aszindeton асиндетон

asszerció асерція

asszertív асертив

asszimiláció асиміляція;
уподібнення

asszociáció асоціація

asszociatív viszony

асоціативні відносини

asszonánc асонанс

aszteizmus астеїзм

atematikus атематичний

atlasz атлас

attributív атрибутивний

attributív szókapcsolat

атрибутивне словоспо-
лучення

attribútum атрибут;

означення

ausztrálangol австрало-

англійський

ausztronéz nyelvcsalád

малайсько-полінезій-
ські мови

autentikus szöveg

автентичний текст

autogram автограф

autokommunikáció

автокомунікація

automatikus fordítás

автоматичний переклад

automatikus hangsúly ав-

томатизований наголос

automatikus megnyilat-

kozás автоматизм

вислову

automatikus nyelvészet

автоматична лінгвіст-
тика

automatikus nyelvi

elemzés автоматичний

лінгвістичний аналіз

automatikus szöveg-

elemzés автоматичний

аналіз тексту

automatikus szövegfel-

dolgozás автоматичне

опрацювання тексту

avulzívák → **csettintő**

hangok

axiológia аксіологія

axióma аксіома

az affixumok ragozási

funkciója словозмінна

функція афіксів

az affixumok szóalkotó

szerepe словотвірна

функція афіксів

az agykéreg nyelvi

mezője мовні поля

кори мозку

az alany és az állítmány

egyeztetése

узгодження підмета з

присудком

az állítmány névszói
 része іменна частина
 присудка
az amerikai indiánokkal
foglalkozó tudomány-
ág амеріндіанські студії
az angol nyelv történel-
mi sorsa історична
 доля англійської мови
az egyéni stílus mennyi-
ségi mutatói кількісні
 параметри індивідуаль-
 ного стилю
az elmélkedés műfajai
 жанри мислення
az első technikai nyelvi
nehézségek перші тех-
 нічні труднощі мови
az emberi nyelv
definíciója дефініція
 людської мови
az emlékezés és a
felejtés törvényszerű-
sége закономірності
 запам'ятовування і
 забування
az esetek mondattani
szerere синтаксична
 функція відмінків

az esztétikai idealizmus
 iskolája школа
 естетичного ідеалізму
az európai nyelvek
szókészletének
különbözősége
 диференційні відстані
 лексиконів мов Європи
az idő kategóriája
 категорія часу;
 категорія
 темпоральності
az ige múlt ideje
 минулий час дієслів
az ige személye особа
 дієслова
az ige visszaható
állapota зворотній стан
 дієслова
az igeállapot kategóriája
 категорія стану
az igei cselekvés módja
 спосіб дієслівної дії
az igei személyek
csoportja категорія
 особи дієслів
az igeék alaktani
osztályai морфологічні
 класи дієслів

az igemódok kategóriája категорія способу дієслів
az indoeurópai nyelvek közötti genetikai kapcsolat генетичний зв'язок між індоєвропейськими мовами
az információ kódolása кодування інформації
az interetnikus kommunikáció nyelvei мови міжнаціонального спілкування
az írásbeliség monogenezise моногенез письма
az írásjelek elemzése пунктуаційний розбір
az írásrendszerek típusai типологія графічних систем
az írástan és az ábécé графіка й алфавіт
az irodalmi nyelv nemzeti változata національний варіант літературної мови
az irodalmi nyelv stílusai стилі літературної мови

az izoglosszák történelmi értelmezése історична інтерпретація ізоглос
az ókori egyiptomiak nyelve давньостипетська мова
az összetett mondat állítmányi része предикативні частини складного речення
az összetett szavak között használt kötőjel гіфен
az ukrán és az orosz szókincs közötti távolságkülönbözlet диференційна відстань лексики української та російської мов
az ukrán földrajzi nevek és kölcsönszók stratégiája стратиграфія української топонімії та лексичних запозичень
az ukrán irodalmi nyelv stilisztikai rendszere стилістична система української мови

az ukrán nyelv stilisztikája стилістика української мови
az ukrán nyelv szókészlete лексика української мови
az ukrán nyelv történelmi fejlődése історичний розвиток української мови
az ukrán nyelvet ért gót hatások готські впливи в українській мові
az ukrán nyelvet ért iráni nyelvi hatás іранські впливи в українській мові
az ukrán nyelvet ért kelta hatások кельтські впливи в українській мові
az ukrán nyelvjárások térképe карта українських діалектів
az ukrán szókészlet kölcsönszavai запозичення в словниковому складі української мови

azeri nyelv азербайджанська мова
azonos alakú szavak → **homonimák**
azonos alakúság → **homonímia**
azonos ejtésű szavak → **homofonok**
azonos hangzású омофонний
azonos írásképpel rendelkező szavak графічні омоніми
azonos írásképű szavak → **homográfok**
azonos típusú tagmondatokból álló kötőszó nélküli összetett mondat безсполучникове складне речення з однотипними частинами
azonos tövű szavak однокореневі слова
azonos tövű szinonimák однокореневі синоніми
azonosalakúság омонімія
azonosítás → **identifikáció**

Á

ábécé абетка; азбука;
алфавіт

ábécérend → **betűrend**

ábécéskönyv абетка;
азбука; буквар

ábrázol зображати,
зобразити

ábrázolás опис

ábrázolás репрезентація

ágens агент

áldiftongusok несправ-
жні дифтонги

álkommunikáció
псевдокомунікація

államnyelv державна
мова

állandó hangsúly неру-
хомий, в постійний, в
сталий наголос

állandó hangsúly
фіксований наголос

állandó jelző
постійні епітети

állandó szófajok
незмінні частини
мови

állandó szókapcsolat
зрощення

**állandósult szókap-
csolat** стійке слово-
сполучення

állapot стан

állathangok зоофони

állatnevek зооніми

állítás аргументація;
твердження

állítmány →
predikátum

**állítmány nélküli
mondat** безприсуд-
кове речення

állítmányi alakok
предикативні форми

**állítmányi határozó-
szók** предикативні
прислівники

**állítmányi mellék-
mondat** присудкове
підрядне речення

állítmányi szerep
предикативність

állítmányi присудковий

állítványkiegészítő
іменна частина
присудка

állító módosítószók
стверджувальні
частки

állító mondat стверд-
жувальне речення

álnév псевдонім

általános alany
узагальнений підмет

általános alárendelői
viszony загальне
підпорядкування

általános hangtan
загальна фонетика

általános módszertan
загальна методологія

általános nem загаль-
ний рід; спільний рід

általános névmás
загальний займенник

általános nyelv →
lingua-geral

általános nyelvészet
загальне мовознавство

**általános nyelvi neolo-
gizmusok** загально-
мовні неологізми

általános nyelvi v
stílusközi szókészlet
міжстильова лексика

**általános nyelvtudo-
mány** загальне
мовознавство

általános stilisztika
загальна стилістика

általános személyű
egytagú mondat уза-
гальнено-особові
односкладні речення

általános személyű
mondat узагальне-
но-особове речення

általános szókészlettan
загальна лексикологія

általánosítás
узагальнювання

**általánosító szinek-
doché** узагальню-
вальна синекдоха

általánosító szó уза-
гальнювальне слово

árnyalat забарвлення

átadás csatornája
канал передачі

átalakítás →
konvertálás

átalakító перетворю-
вальний
átcsapás az indulatszó
kategóriájába →
interiectivatio
átértelmezés
перетлумачення
átfordít перекласти
átformálódás
трансформація
átható перехідний
átható ige перехідне
дієслово
áthelyezés →
transzponálás

átkapcsolás →
kommutálás
átlátszatlan
непрозорий
átlátszó прозорий
áttetszőség →
transzparencia
átvált перевікнути
átvétel → **kölcsönzés**
átvevő реципієнт
á-zás (az orosz
nyelvben) акання
á-zó nyelvjárást
beszél акати

B

balansz баланс
balkán nyelvi liga
балканська ліга мов
balkáni nyelvi unió бал-
канський мовний союз
balkanisztika балканістика
ballada балада
balti nyelvcsalád
балтійська група мов

balti nyelvek
балтійська мов
balti-szláv nyelvek
балто-слов'янська
мовна спільність
balti-szláv nyelvi
párhuzamok балто-
слов'янські мовні
паралелі

barbarizmus

варваризми

barokk бароко

baskír nyelv

башкирська мова

bázisnyelv мова-основа

becenév пестливе ім'я

becsmérlő szavak →
szitokszók

becsmérlő szókészlet

пейоративна лексика

beépült szó додане

слово

befejezetlen határozói

igenév дієприслів-
ник недоконаного

виду

befejezetlen körmondat

незакінчений період

befejezetlen mondat

незакінчене речення

befejezett határozói

igenév дієприслів-
ник dokonanого виду

befejezett igeszem-

lélet dokonаний вид

befejezett múlt →

perfektum

befejező rész → **finálé**

befogadás →

repció

behaviorizmus

бихевіоризм

behelyezett szerkezet

вставлені конструкції

beilleszkedés

адаптація;

приспособування

bekebelezés →

inkorporáció

bekebelező nyelvek

→ **inkorporáló**

nyelvek

bekezdés абзац

belső beszéd

внутрішнє мовлення

belső flexió внутрішня

флексія

belső kontextus

внутрішній контекст

belső monológ

внутрішній монолог

belső mozgatórugó

внутрішні мотиви

belső rekonstrukciós

módszer прийом

внутрішньої

реконструкції

belső rím внутрішня
рима

belső szerkezet ядерні
структури

**belső újraértelmezési
módszer** прийоми
внутрішньої
інтерпретації

bemenet вхід

bengáli nyelv
бенгальська мова

bennszülött абориген;
корінний житель

benyomás →
impresszió

besorolás зарахування;
включення

beszéd és gondolkodás
мовлення і мислення

beszéd és nyelv
мовлення і мова

beszéd prozódia
просодика мовлення

beszéd szegmens
мовний такт

beszéd viselkedés
мовленнєва
поведінка

beszéd розмова

beszédaktus
мовленнєвий акт

beszédaktus elmélet
теорія мовленнєвих
актів

beszédalak фігура
мовлення

beszédbeli cselekmény
мовленнєва дія

beszédbeli érintkezés
мовленнєве
спілкування

**beszédbeli
folytonosság**
континуум дискурсу

**beszédbeli gondolko-
dás** мовленнєве
мислення

**beszédbeli
illemszabályok**
мовленнєвий етикет

beszédbeli interakció
мовленнєва
інтеракція

beszédbeli képszerűség
образність мовлення

**beszédbeli kifejező
erő** експресія
мовлення

**beszédbeli kommu-
nikáció stratégiái**

стратегія мовлен-
нєвого спілкування

**beszédbeli logikusság
és következetesség**

логічність і
послідовність
мовлення

beszédbeli tabu

словесне табу

beszédciklus

мовленнєвий такт

beszéddallam

мелодика мовлення

beszéddel való

kifejezés вербалізація

beszédtértés розуміння

мови; аудіювання

beszédes

багатослівний

beszédfelfogás сприй-

няття мовлення

beszédfolyam мовний

потік

beszédfordulat

локуція

beszédhang →

szonáns

beszédhelyesség

правильність
мовлення

beszédhelyességi

szótárak словник

наголосів; орфоепіч-
ний словник

beszédhelyzet мовна
ситуація

beszédhiba мовний

дефект

beszédidentitás мов-

леннєва особистість

beszédintonáció

інтонація мовлення

beszédképtelenség

афазія

beszédkészség мовні

навички

beszédkultúra

культура мовлення

beszédmegértés

аудіювання;

розуміння мови

beszédmenet хід

мовленнєвий

beszédminőség якість

мовлення

beszédmód манера
 МОВЛЕННЯ

beszédrítmus ритм
 МОВЛЕННЯ

beszédsebesség темп
 МОВЛЕННЯ

beszédstílus стилі
 ВИМОВИ

beszédszervek мов-
 леннєвий апарат;
 мовний апарат;
 органи мови

beszédtechnika
 розмовна техніка

beszédtéma тема
 розмови

beszédtett →
illokúció

beszédtevékenység
elmélete теорія
 мовленнєвої
 діяльності

beszédtevékenység
 мовленнєва
 діяльність

beszédtypus види
 мовлення

beszédtisztaság
 чистота мовлення

beszédtranzakció
 мовленнєва подія

beszédutánzás
 мовленнєва імітація

beszélés мовлення

beszélgetés говоріння;
 розмова; бесіда

beszélgetőpartner
 співрозмовник

beszélő комуніканти;
 мовець

beszélt nyelv усна мова

betoldott вставний

betű буква; літера

betű-hang írás букве-
 но-звукове письмо

betűhív átírás
 транслітерація

betűírás буквене письмо

betűkötés → **ligatúra**

betűrend абетковий
 список; азбучний
 порядок

betűrím алітерація

betűszó акронім

bevésődés →
imprinting

bevezető rész
 інтродукція

bevezető вступ
bevezető szavak
 вступне слово
bezárólag інклюзив
bhodzspuri бходжпурі
bibliai motívumok
 бібліїзми
bibliográfia
 бібліографія
bihaviorizmus
 біхевіоризм
bikulturalizmus
 бікультуралізм
bilabiális mássalhangzók → két ajakkal képzett mássalhangzók
bilingvizmus білінгвізм; двомовність
bináris jegy
 подвійний знак
bináris бінарний
biológiai irányzat a nyelvészetben
 біологічний напрям у мовознавстві
birtoklás присвосня
birtoklást kifejező → **posszesszív**

birtokos присвійний
birtokos eset → **genitivus**
birtokos jelző
 присвійне означення
birtokos névmás
 присвійний займенник
birtokost jelölő melléknevek
 присвійні прикметники
birtokviszony
 присвійність
bizalmas hangnem
 фамільярний тон
bizalmas stílus
 фамільярний стиль
bizalmas szókészlet
 фамільярна лексика
bíztatás → **adhortáció**
bolgár nyelv
 болгарська мова
bolgár nyelvészet → **bolgarisztika**
bolgarisztika
 болгаристика
bonyolódás
 ускладнення

Boomer hezitációs
szünetekkel
kapcsolatos
törvényszerűségei
закономірність
Бумера у паузах
вагання
boreális stúdiók
бореальні студії
bőbeszédű
багатослівний
bőbeszédűség
багатослівність
bölcs mondás →
szentencia

bölcsészdoktor
доктор
філологічних наук
bővített mondat
поширене речення
bővítmény
другорядний член
речення
brosúra брошура
burkolt mondanivaló
підтекст
burmai nyelv
бірманська мова
busztrófedon
бустрофедон

C

cél мета
célhatározó обставина
мети
**célhatározói mellék-
mondat** підрядне
речення обставини
мети
célhatározói szerep
роль обставини мети

célnyelv 1. [*okt.*] мова,
яка вивчається **2.**
[*ford.*] цільова мова
**célt kifejező előjáró-
szók** прийменники
мети
célzás алюзія
centralizáció
централізація

cezúra пезура
chiazmus хіазм
ciklikus ismétlődés →
 perszeveráció
cikrumflexum
 циркумфлекс

címzés адресований
címzett адресат
cirill írás → **cirillika**
cirillika кирилиця
citátum → **idézet**

Cs

csádi nyelvek чадські
 мови
csak egyes számban
létező → **singularia**
tantum
csak többes számban
létező → **pluralia**
tantum
családfaelmélet теорія
 родовідного дерева
családnév прізвнище
csatlakozási
 контактний
csatolás → **mellékelés**
csatolmány →
melléklet
cseh nyelv чеська мова
cselekvés elvégzésére

tett ígélet комісив
cselekvés перлокуція
cselekvéses →
performációs
cselekvési erő →
illokúciós erő
cselekvő активний
cselekvő ige активне
 дієслово; активний
 стан дієслова
cselekvő igealak
 актив, дійсний
 спосіб, активний
 стан
cselekvő kategória
 категорія активності
cselekvő активний;
 діяльний

csettintő hangok

авульсивні звуки

csillag (*) зірочка

csillagászati nevek

астроніми

csonka alak усічена

форма

csonkítás усічення

csoport група

csoportos névadás

групова номінація

csoportosítás →

kategorizáció

csökkentés мітигація

csúcspont зеніт;

кульмінація;

найвища точка

csuvas nyelv чуваська

мова

D

dagályos stílus пиш-

номовний стиль

dallamosság мелодика

dalmát nyelv

далматинська мова

dán nyelv данська

мова

dán strukturalizmus

датський

структуралізм

dativus давальний

відмінок; датив

dedukció →

következtetés

defektív ige дієслово з

неповною

парадигмою

deficit дефіцит

definíció дефініція

defonologizáció

дефонологізація

deixis → **rámutatás**

deklaráció декларація

deklaratív декларатив

deklináció відміни

іменників; деклінація

deklinálás

відмінювання

deklinálható

відмінюваний

dekódolás

декодування

déli-szláv nyelvek

південнослов'янські

мови

démotikus írás

єгипетське письмо

denazalizáció

деназалізація

denominális

határozószók

іменникові

прислівники

denotáció денотація

denotativ jelentés

денотативне

значення

denotáció зв'язок між

денотатом та його

мовним знаком

denotátum денотат

dentális mással-

hangzók → fogak

részvételével képzett

mássalhangzók

dentális дентальний;

зубний

derivációs előtag

словотвірна

приставка

derivációs mutató

індекс деривації

derivatológia

дериватологія

derivátum дериват

derivátum походне

слово

deskriptív módszer

дескриптивний метод

deskriptív nyelvészet

дескриптивна

лінгвістика

deskriptív

дескриптивний

deskriptívizmus

дескриптивізм

determináció

детермінація

determinálás

детермінологізація

determináns

детермінант

determinizmus

детермінізм

diakritikus nyelv

діакритичний знак

diakronia діакронія
diakronikus
 szóképzés
 діакронічний
 словотвір
dialektika діалектика
dialektizmus
 діалектизм
dialektológia
 діалектологія
dialektológiai atlasz
 діалектологічний
 атлас
dialektológiai térkép
 діалектологічна
 карта
dialektológus
 діалектолог
dialektus діалект;
 наріччя; говір
dialektuselmélet
 теорія діалектів
dialogicitás
 діалогічність
dialógus діалог;
 діалогічна мова;
diaszpóra діаспора
didaktikai norma
 дидактична норма

diftongizáció →
 kettőshangzósodás
diftongus дифтонг
diglossia диглосія
dikció дикція
diktum диктум
dinamikai hangsúly
 силовий наголос
dinamikus jelentéstan
 динамічна семантика
direktíva директив
diskurzus дискурс;
 розмова
díszes kezdőbetű →
 iniciálé
diszgráfia дисграфія
diszítvány орнамент
díszítőelemek összesége орнаментация
diszkalkulia
 дискалькулія
diszkrét főnevek
 дискретні іменники
diszlexia дислексія
disszímiláció розпо-
 дібнювання;
 дисиміляція
disszociáció дисоціація
disszonancia дисонанс

disztribúció →

felosztás

disztributív

дистрибутивний

divergencia

дивергенція

dokumentum

документ

dologi речовий;

матеріальний

domborzati név

рельєфна назва

domináns домінантний

dorzális mással-

hangzó дорсальні

приголосні

dőlt курсивний

dőlt betű курсив

dráma драма

drámai monológ

драматичний

МОНОЛОГ

dravida nyelv

дравідійська мова

duális szám двоїна;

подвійне число

dubitáció дубітація

dublettek дублети

durva mondattani

hiba → **szolecizmus**

durva nyelvezet груба

мова

durvábbá tétel

дисфемізм

E

echolalia ехолалія

egzisztenciális mon-

dat буттєве речення

egzotikus szókincs

екзотична лексика

egzotizmusok

екзотизм

egy konkrét nyelv

létrejöt

виникнення

конкретних мов

egy kötőszó halmo-

zása полісиндетон

egyalakú незмінний

egybeesés синкретизм
egybecsengés
 співзвучність
egybeírás написання
 разом в одному
 словом
egybekapcsoltság
 поєднуваність
egybenövés
 конвергенція
egybeolvadás фузія
egybeolvadó nyelvek
 фузійні мови
egybevágóság →
izomorfizmus
egyedi nevek
 одиничні іменники
egyelemű
magánhangzó →
monoftongus
egyeleművé válás →
monoftongizálódás
egyenértékű szemben-
állás еквівалентна
 опозиція
egyenes beszéd пряма
 мова
egyenes idézet →
oratio recta

egyenes kölcsönzések
 прями запозичення
egyenes szórendű
mondatok прямий
 порядок слів у
 реченні
egyenes tárgy прямий
 додаток
egyéni beszédforma
 → **idiolektus**
egyéni fonéma vari-
ánsok індивідуальні
 варіанти фонем
egyéni neologiz-
musok індивідуальні
 неологізми
egyéni stílus індиві-
 дуальний стиль
egyeredetűség
 спорідненість
egyес kötőszavak
 одиничні
 сполучники
egyес szám →
szinguláris
egyeshangzó
 монофтонг
egyетemes →
univerzális

**egyetemes írásrend-
szer** → **paszigráfia**
**egyetemes nyelvtani
kategóriák** універ-
сальні категорії
граматики
egyezés узгодження
egyezik узгоджуватися
egyezményes jel
умовний знак
**egyezményes jelek
használata** нотація
**egyezményes
jelrendszer** код
egyező узгоджений
egyeztet узгоджувати
egyeztetés узгодження
egyeztetési szótárak
словник сполучував-
ності слів
egyeztetett állítmány
узгоджений присудок
egyeztetett jelző
узгоджене означення
egyeztetett tárgy
узгоджений додаток
egyeztető nyelvtudomány
погоджувальна лінгвіс-
тика; генеративізм

egyházi szláv nyelv
церковнослов'янська
мова
egyházszónoklattan
→ **homilétika**
egyidejűség →
szinkronia
egyiptomi írás
єгипетське письмо
egyjelentésű szavak
→ **monoszemanti-
kus szavak**
egyjelentésűség
однозначність
**egymás mellé
rendezett** суміжний
egymásrahatás
взаємодія
egymásutániség
послідовність
egynemű → **homo-
gén** однорідний
**egynemű alárendelt-
ség** однорідна
супідрядність
egynemű jelzők
однорідні означення
egynemű mondatrészek
однорідні члени речення

egynyelvű szótárak

ОДНОМОВНІ СЛОВНИКИ

egyoldalú jelemélet

унілатеральна теорія
знака

egyöntetűség elve

принцип
однорідності

egység єдність

egységes stílus

загальний стиль

egyszemélyes

одноосібний

egyszerejtés гаплогія

egyszerírás

гаплографія

egyszerre однократно

egyszerű простий

egyszerű alany

простий підмет

egyszerű állítmány

простий присудок

egyszerű előjárósók

прості прийменники

egyszerű főnév

сінгулятиви

egyszerű igei

állítmány простий

дієслівний присудок

egyszerű kötőszók

прості сполучники

egyszerű metafora

проста метафора

egyszerű mondat

просто речення

egyszerű név просте

ім'я

egyszerű összehasonlí-

tás просте порівняння

egyszerű univerzálék

прості універсали

egyszerűsítés спрощення

egytagú односкладовий

egytagúság

односкладовість

egytagú általános sze-

mélyű mondat

одно-

складне узагальнено-

особове речення

egytagú határozatlan

személyű mondat

односкладне неозна-

чено-особове

речення

egytagú határozott

személyű mondat

односкладне означе-

но-особове речення

**egytagú infinitív
mondat**

Односкладне
інфінітивне речення

egytagú mondat

Односкладне
речення

egytagú nominális

mondat називні
односкладні речення

egytagú nominatív

mondat номінативні
односкладні речення

egytagú személytelen

mondat односкладне
безособове речення

egytípusú igék

Одновидові дієслова

együttes előfordulás

Вживання разом

együtthangzás →

rezonancia

együttműködési elv

принцип співпраці

ejt вимовляти

ejtegetés

відмінювання

ejtéskönnyítő

вставний звук

ejtéskönnyítő hangok

→ toldalékhangok

ejtéskönnyítő magán-

hangzó beiktatása

mássalhangzó torló-

dásos szókezdet elé

проте́за

ejtéskönnyítő mással-

hangzók протетичні

приголосні звуки

ejtémód спосі́б

вимовляння

ejtésváltozat алофо́н;

ва́ріант вимовляння

ekvivalens еквіва́лент

elativus елатив

elavult szavak застарі-

лі слова; архаїзми

elavult szókészlet

застаріла лексика

elbeszélés розпо́відь

elbeszélő költemény

по́ема

elbeszélő mód

коментатив

elbeszélő módszer

переповідний

спосі́б; коментатив

elbeszélő múlt аорист

eldöntendő kérdés

альтернативне

запитання

elcsépelet → **klisé**

elégia елегія

elementáris alárende-

lő összetett mondat

складнопідрядне

елементарне речення

elemi елементарний

elemzés розбір; аналіз

elhagyható

необов'язковий

elhallgat замовчувати

elhallgatás

замовчування

elhasonulás →

disszimiláció

elhelyezkedés локація

eligazító ábra →

piktogram

elízió випадання

звуків; елізія

elkülönülés →

disszociáció

ellentét антитеза

ellentétes ábrázolás-

mód опозиційний

прийом

ellentétes értelmű

szavak szótára

словник антонімів

ellentétes jelentésű

szavak антоніми

ellentétes körmondat

речення з пристав-

ними відношеннями

ellentétes kötőszó

протиставний

сполучник

ellentmondásos anto-

nímák контрадик-

торні антоніми

ellipszis еліпс

elliptikus еліптичний

elliptikus főnevesülés

еліптична

субстантивация

elliptikus mondat

еліптичне речення

elmélet гіпотеза

elméleti lexikográfia

теоретична

лексикографія

elméleti nyelv-

tudomány

теоретичне

мовознавство

elmélkedés →
 meditáció
 elnevezés → név
 elokúció елокуція
 eloszlás розсіювання
 előadás → dikció
 előadó → referens
 előadói funkció
 референтна функція
 előemberi hang голос
 передлюдини
 előfeltevés →
 preszuppozíció
 előfordul
 зустрічається
 előfordulás наявність
 előírás norma
 elől képzett magán-
 hangzók → palatális
 magánhangzók
 előjáró → prepozíció
 előjárós eset →
 vocativus
 előjárószó прийменник
 előjárószószulás
 препозитивація
 előlképzett magán-
 hangzó голосний
 переднього ряду

előlképzett mással-
 hangzó передньогози-
 ковий приголосний
 előrag → prefixum
 előreható akkomodá-
 ció прогресивна
 акомодация
 előreható disszimi-
 láció прогресивна
 дисиміляція
 előreható hasonulás
 прогресивна
 асиміляція
 előrehoz перенести на
 більш ранній строк
 előrejelez
 прогнозувати
 előresietés →
 prolepszis
 előszó nélküli kapcso-
 lat безприймен-
 никовий зв'язок
 elrendezés групу-
 вання; класифікація
 elsajátítás засвоєння
 elsődleges
 előjárószóк
 первинні
 прийменники

elsődleges indulatszók

первинні вигуки

elsődleges jelentés

первинне значення

elsődleges

денотативний

elszigetelt nyelv

ізольована мова

eltérés різниця

elterjedési terület ареал

elterjedtség

просунутість

eltolódás зрушення;

переміщення

elülső передній

elválasztás (szó) поділ

elválasztó jel знак

переносу

elválasztó szünet

розділова пауза

elvándorlás →

migráció

elvonatkoztatás

абстрагування

elvonatkoztatott

абстрагований

elvonatkoztatott

szókincs книжна

лексика

elvont абстрактний

elvont főnevek

абстрактні іменники

elvont név абстрактна

назва

elvont szókincs

абстрактна лексика

elvont szókincs

книжна лексика

elvontság

абстрагованість

emelkedő diftongus

висхідний дифтонг

emelkedő hangsúly

висхідний наголос

emergens jelenség

явище

емерджентності

emfatikus

емфатичний

emlékezet пам'ять

emlékeztető →

mnemonika

emlékirat → **memoár**

empirikus kutatás

емпіричне

дослідження

empirikus módszerek

емпіричні методи

empirikus

емпіричний

enantioszémia

енантиосемія

enciklopédiai

szótárak

енциклопедичні

словники

Engels elmélete a

nyelv keletkezéséről

гіпотеза походження

мови Ф. Енгельса

enjambement

анжамбеман

enklitikus енклітики

entrópia ентропія

enumeráció

енумерація;

перерахування

epanaphora епанатофора

epanalepszis

епаналепсис

epentézis епентеза

ephiteton епітет

epidigmatika

епідигматика

epifonéma епіфонема

epifora епіфора

epimoné епімона

episztoláris stílus

епістолярний стиль

epitáfium епітафія

eredeti nyelv

оригінальна мова

eredmény результат

ereszkedő diftongus

спадний дифтонг

ereszkedő hanglejtés

спадна інтонація

ergatív nyelvek

ергативні мови

erisztika еристика

erős alárendelői

viszony сильний

підрядний зв'язок

erős helyzetű fonéma

сильна позиція

фонем

erős nyomatékkal

mondott kifejezés

емфатичний вираз

erősítés зміцнення

erősödés → **fortitáció**

esemény подія

eset kategória

категорія відмінка

eset végződés відмін-

кове закінчення

eset ВІДМІНОК
esetalak ВІДМІНКОВА
 форма
esetjelentés
 ВІДМІНКОВЕ ЗНАЧЕННЯ
eszközhatározó eset
 → **instrumentális**
eszközhatározó esetala-
kú ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ
eszközhatározói mel-
lékmondatt ПІДРЯДНЕ
 речення способу дії
eszményítés ІДЕАЛІЗАЦІЯ
eszperantó ЕСПЕРАНТО
etimológia ЕТИМОЛОГІЯ
etimológia mint
tudomány
 ЕТИМОЛОГІЯ ЯК НАУКА
etimológiai
áttetszőség
 ЕТИМОЛОГІЧНА
 прозорість
etimológiai jelentés
 ЕТИМОЛОГІЧНЕ
 значення
etimológiai
szóelemzés
 ЕТИМОЛОГІЧНИЙ
 аналіз слова

etimológiai szótárak
 ЕТИМОЛОГІЧНІ
 СЛОВНИКИ
etimológiai
 ЕТИМОЛОГІЧНИЙ
etimológiaiilag
átlátszatlan
 ЕТИМОЛОГІЧНО
 непрозорий
etimologizálás ЕТИМО-
 ЛОГІЗУВАННЯ СЛІВ
etimológus ЕТИМОЛОГ
etimon ЕТИМОН
etnikai kisebbség
 ЕТНІЧНА МЕНШИНА
etnikai nyelvátváltozat
 РІЗНОВИД МОВИ
 окремої етнічної
 спільноти
etnikum ЕТНІЧНА
 група; народність
etnogenezis ЕТНОГЕНЕЗ
etnolingvisztika
 ЕТНОЛІНГВІСТИКА
etnonimák ЕТНОНІМИ
etnopragsmatika
 ЕТНОПРАГМАТИКА
etológia ЕТОЛОГІЯ
etűd ЕТЮД

eufemisztikus

евфемістичний

eufemizmus евфемізм

eufónia евфонія

euroafrikai євро-

африканський

evangélium євангеліє

évfolyam рік видання

évkönyv літопис

evokáció евокація;

викликання

evolúciós nyelvtudo-

mány еволюційне

мовознавство

excessív експесив

exkluzív ексклазивний

exonima екзонімів

expanszió експансія

ареалу

expansionizmus →

hódítási politika

experiens досвід

explicit jelentés

експліцитне

значення

explicit експліцитний

explozívák вибухові,

експлозивні, в про-

ривні приголосні

звукі

expressio експресія

expresszionizmus

експресіонізм

expresszív stílus

експресивні стилі

expresszív експресив

expresszivitás

експресивність

expiratorikus hang-

súly експіраторний

наголос

extenzió розширення

extralingvális

eszközök

екстралінгвальні

засоби

extralingvális

екстралінгвальний;

невербальний;

позамовний

ezópusi nyelv

езопівська мова

É

ékezet надрядковий знак
ékírás клинопис
éles ékezet акут (діакрітичний знак)
élettelen dologok csoportja категорія неістот
élettelen неістота
élő nyelv жива мова
élőlény істота
élőlények csoportja категорія істот
élőnyelvi anyag живомовний матеріал
érintkezés спілкування
értékelési teszt оцінювальний тест
értékszempontú nyelvi szabályozás аксіологічне нормування мови
értelem сенс
értelmetlen абсурдно

értelmetlen beszéd абракадабра
értelmezés інтерпретація
értelmezéstan → **hermeneutika**
értelmező jelző → **appozíció**
értelmező kötőszók з'ясувальні сполучники
értelmező mellékmondat з'ясувальне підрядне речення
értelmező szótár тлумачний словник
értesítés повідомлення
értesítés референція
értetlenség нерозуміння
érthető beszéd доступність мовлення
érthető nyelv доступна мова

érzékelés → **percepció**
érzékelési funkció →
perceptív funkció
érzéki-ábrázoló gondolkodás чуттєво-образне мислення
érzelemlifejező hangkapcsolatok назофоні
érzelemlifejező indulatszók емоційні викуси
érzelemlifejező szókészlet експресивно-емоційна лексика

érzelmi nyomaték
 емпфаза
érzelmi szókincs
 емоційна лексика
érzelmi émotív
érzelmileg színezett beszéd емотивне мовлення
észlelési stratégia
 стратегія
 спостереження
évkönyv альманах

F

fabula фабула
faelmélet теорія дерева
fakszimile факсиміле
fakultatív
 факультативний
fakultatív morféma
 факультативна морфема
fakultatív
 необов'язковий
fantomtő → **kötött tő**

faringális mássalhangzók фарингальні приголосні звуки
fatikus beszéd
 фатичне мовлення
fatikus beszéd
 спілкування
 фатичне
fázis фаза
fehérorosz nyelv
 білоруська мова

fehérorosz

nyelvtudomány

білорусістыка

fehérorosz szavak

білорусізмы

fej

голова

fél kalkok

напівкальки

feladó

адресант

felállít (szabályt)

створити (правило)

feldolgoz

опрацювати

felelet

відповідь

felépítés → **szerkezet**

felfogóképesség

розуміння

felhang

обертон

félhangzó

півголосний

félhangzó

півголосних

felhívó nyelvi funkció

→ **konatív nyelvi**

funkció

felhívó nyelvi funkció

апелятивна функція

мови

felidézhetőség

евокативність

feljegyzés

замітка

felkiáltás

оклик

felkiáltó jel

знак оклику

felkiáltó mondat

окличне речення

felkiáltó

окличний

felnémet

верхньонімецький

felolvasó stílus

стиль

читання

felosztás;

дистрибуція

félpredikatív kapcsolat

напівпредикативні відношення

відношення

félpredikatívtság

напівпредикативність

felsorolás

перерахування

felső nyelvállású hang

звук високого

піднесення

felső szerkezet

вершина складу

felsőbb nyelvi réteg

суперстрат

felsőbb nyelvi szint

вищі рівні мови

felsőfok

найвищий

ступінь порівняння

felszín поверхня
felszíni ábrázolás
 поверхнєве
 зображення
felszólító indulatszók
 спонукальні вигуки
felszólító jelentés
 конотативне
 значення
felszólító mód
 наказовий спосіб
felszólító módú ige
 наказовий спосіб
 дієслова;
 спонукальний спосіб
 дієслова
**felszólító módú
 indulatszók**
 імперативні вигуки
felszólító mondat
 імперативне
 речення;
 спонукальне
 речення
feltáró eljárás
 пошукова процедура
feltáró jelleg
 викривальний
 характер

feltesz 1. [kérdést]
 поставити питання; **2.**
[gyanít, sejt] підоз-
 рювати; **3. [gondol]**
 задумати, гадати
feltételes állítás
 імплікація
feltételes előjárósók
 умовні прийменники
**feltételes határozói
 mellékmondat**
 складнопідрядне
 речення з
 підрядними умови
feltételes ítélet умовне
 судження
feltételes kötőszók
 умовні сполучники
**feltételes mellékmon-
 dat** умовне підрядне
 речення
feltételes mód
 умовний спосіб
feltételes módú ige
 умовний спосіб
 дієслова
feltételezés
 презумпція
 повідомлення

feltételezett

передбачуваний

feltételezett modalitás

гіпотетична

модальність

feltételező-következtető

módszer гіпотетико-

дедуктивний метод

feltevés → **elmélet**

felületi szerkezet

поверхнева

структура

félzárt magánhangzó

напівзакритий

голосний

fennkölt stílus

високий стиль

fészek гніздо

fiatal írásbeliséggel

rendelkező nyelvek

мови, які мають

недавно писемність

figura фігура

figyelemkeltő indulat-

szók апелятивні

вигуки

figyelmeztető szünet

попереджувальна

пауза

filippika філіппіки

filológia лінгвістика;

словесність;

філологія

filológiai →

nyelvészeti

filozófiai módszer a

nyelvészetben філо-

софський метод у

мовознавстві

finálé кінець

finitív akcióminőségű

igék фінітивні

діслова

finnugor nyelvcsalád

фінно-угорська сім'я

мов

finnugor nyelvek

угро-фінські мови

fizikai aspektus

фізичний аспект

flamand nyelv

фламандська мова

flektáló nyelvek

флексивні мови

flektáló végződés

флексивне

закінчення

flexió флексія

flexió флективний
fogak között képzett mássalhangzók →
interdentális mássalhangzók
fogak részvételével képzett mássalhangzók дентальні приголосні звуки
fogalmi gondolkodás поняттєве мислення
fogalmi jelentés концептуальне значення
fogalmi kategóriák поняттєві категорії
fogalmi metafora концептуальна метафора
fogalmi знаменний fogalom → **képzet fogalom** поняття
fogalomalkotás концептуалізація
fogalomcsoport → **kategória**
fogalomrendszer концептуальна система

foghangok зубні приголосні звуки
fogmeder альвеола
fogmedri альвеолярні
fok- és mértékhatározói mellékmondat підрядне речення міри та ступеня
fokozás ступені порівняння; градація; збільшення
fokozatos ellentétes értelmű szavak контрарні антоніми
fokozatos fonéma szembenállás градуальні опозиції фонем
fokozatos közelítés ітерація
fokozatos szembenállás градуальна опозиція
fokozatosan csökkenő hangsúly циркумфлексний наголос
fokozatosság стадіальність
fokozó jelentéselem градуальна сема

fokozó kötőszók

градацийні
сполучники

fokozószó слова, які
виражають ступені
порівняння

fókusz фокус

**fókuszált asszociatív
kísérlet** цілеспря-
мований асоціатив-
ний експеримент

folklórizmusok

фольклоризми

folyamat процес

folyamatos alak →

imperfektív

aspektus

folyamatos alárende-

lői viszony послідов-
не підпорядкування

folyamatos jelen idő

теперішні тривалий
час

folyamodvány заява

folyékony

mássalhangzók

плавні приголосні
звуки

folyónév назва річки

folytonosság

безперервність

fón фон

fonáció фонація

fonéma фонема

fonéma ellentét

опозиції фонем

fonéma pozíció

позиції фонем

fonéma semlegesítés

нейтралізація фонем

fonémák felosztása

дистрибуція фонем

fonémakészlet фоне-

матичний склад

fonematikus átírás

фонематична

транскрипція

fonémavariáns

варіанти фонем

fonémikus

фонематичний

fonetika фонетика

fonetikai anafora

фонетична анафора

fonetikai módszer

звуковий метод

fonetikus átírás фоне-

тична транскрипція

fonetikus

фонетичний

fonológia фонологія

fonológiai

diszjunkció

фонологічна

диз'юнкція

fonológiai feltételek

фонологічні умови

fonológiai rendszer

фонологічна

система

fonológiai

szembenállások

фонологічні

опозиції

fonológiai változás

фонологічні зміни

fonostiliztika

фоностилїстика

fonotaktika

фонотактика

fordítás →

tolmácsolás

fordított kapcsolatot

kifejező szópár

конверсиви

fordított szóképzés

редеривація

fordított szórend →

inverzió

fordított szórendű

mondat зворотний

порядок слів у реченні

fordulat зворот

forgatókönyv сценарій

forma форма

formális beszéd

формальне

спілкування

formális csoport

формальна група

formális grammatikai

kategóriák формаль-

но-граматичний

критерій

formális nyelvek

формальні мови

formális nyelvészet

формальна граматика

formális stílus

формальний стиль

formális-strukturális

szintaxis формально-

структурний

синтаксис

formalizmus

формалізм

formáns формант
forráskritika критика
 достовірності
 наукових джерел
fortíció фортіція;
 посилення
fő mondatrészek
 головні члени
 речення
főhangsúly головний
 наголос
földrajzi köznév загаль-
 на географічна назва
földrajzi név
 географічна назва;
 топонім
földrajzi nevek
szótára словник
 топонімів;
 топонімічний
 словник
főlérendelt fogalom
 → **hiperoníma**
fölös надлишковий
főmondat головне
 речення
főnév іменник
főnevesülés
 субстантивация

főnévi igenév
 віддіслівні іменники;
 неозначена форма
 дієслова
főnévi névmás імен-
 никові займенники
főnévi szerkezet інфі-
 нітивний зворот
főnévvel egyeztetett
melléknév прикмет-
 ник узгоджений з
 іменником
föníciai írás
 фінікійське письмо
francia dialektológia
atlasz французький
 діалектологічний
 атлас
francia nyelv
 французька мова
francia nyelvi elemek →
gallicizmusok
frazéma фразем
frazéma változat
 варіанти фразем
frazeológia фразеологія
frazeológia szótár
 фразеологічні
 словники

frazeológiai egység

фразеологічна

одиниця

frazeológiai fordulat

фразеологічний

зворот

frazeológiai kalkok

фразеологічна

калька

frazeológiai kapcsolat

фразеологічне

сполучення

frazeológiai kifejezé-

sek фразеологічні

вирази

frazeológiai szino-

nimák фразеологіч-

на синонімія

frazeológiai változa-

tok фразеологічний

варіант

frazeologizmus belső

formája внутрішня

форма фразеологізму

frazeologizmus

фразеологізм

frázis фраза

frázishangsúly

фразовий наголос

frekventatív →

gyakorító

funkció szerinti

átvitel перенесення

за функцією

funkció функція

funkcionális átvitel

функціональні

перенесення

funkcionális hangtan

функціональна

фонетика

funkcionális

mondattan

функціональний

синтаксис

funkcionális

nyelvészet

функціональна

лінгвістика

funkcionális nyelvi stí-

lusok функціональні

стилі мови

funkcionális

stilisztika

функціональна

стилістика

funkcionális stílusok

функціональні стилі

funkcionális terheltség функціональне навантаження

funkcionális-szemantikai kategória функціонально-семантична категорія

funkcionális-szemantikai mező функціонально-семантичне поле

funkcionalizmus

функціоналізм

futurizmus футуризм

fúziós термоядерний

független változás

незалежна змінна

függő beszéd →
idézet

függő eset непрямий відмінок

függő kérdés непряме питання

függő tárgy непрямий додток

függő változás

залежна змінна

fütyülő hangok →
szibilánsok

G

gagyogás белькотіння, лепетання

gallicizmusok

галліцизми

garat üreg порожнина

глотки

gátló domináns

гальмівна домінанта

gátol перешкоджати

gátolt hangok →

abruptív

mássalhangzók

gége гортань

gégefőben képzett

mássalhangzók →

laringális

mássalhangzók

gégehang → laringális

gégehangok глоткові
приголосні звуки

gégehangok гортанні
приголосні

gégeüreg надгортанні
порожнини

gemináció гемінація

generál генерувати

generatív
генеративний

generatív grammatika
генеративна
граматика

**genetikai etnoprags-
matika** генетична
етнопрагматика

**genetikai
idiopragmatika**
генетична
ідіопрагматика

**genetikai
nyelvtudomány**
генетичне
мовознавство

genitivus генітив;
родовий відмінок

geolingvisztika
просторова
лінгвістика

gépi fordítás
машинний переклад

germán nyelvcsoport
германська група мов

germán nyelvek
германські мови

germanizmusok
германізми

gesztus elmélet
гіпотеза жестів

gesztus жест

gesztusnyelv мова
жестів

glagolita глаголіція

**globális többnyelvű
rendszer** глобальна
багатомовна система

globalizáció
глобалізація

glossza глоса

glosszárium →
сзójegyzék

glosszematika
глосематика

glottogónia
глотогонія

**glottogonikus folya-
mat** глотогонічний
процес

glottogonikus

ГЛОТОГОНІЧНА

glottokronológia

ГЛОТОХРОНОЛОГІЯ

glottokronológiai

МІТОД

ГЛОТОХРОНОЛОГІЇ

gnóma ГНОМА

gondolatformáló

МІСЛЕТВОРЧА

ФУНКЦІЯ

gondolatjel ТИПЕ

gondolkodás és nyelvi

МІСЛЕННЯ І

МОВНА ПАМ'ЯТЬ

gondolkodásbeli

НЕХІЗЬСЬГ → АПОРИЯ

gondolkodásmód →

МЕНТАЛІТАС

gőgicsélés ДИТЯЧИЙ

ЛЕПЕТ

görög írás ГРЕЦЬКЕ

ПИСЬМО

görög nyelv ГРЕЦЬКА

МОВА

görög nyelvcsoport

ГРЕЦЬКА ГРУПА МОВ

görög nyelvjárásokból

kialakult köznyelv

→ КОІНЕ

gradus komparativus

КОМПАРАТИВ

graféma ГРАФЕМА

grafikai disszimiláció

ГРАФІЧНА ДИСІМІЛЯЦІЯ

grafikai homonimák

→ АЗОНОС ÍRÁСКÉППЕЛ

RENDELKEZŐ SZAVAK

grafikus írás ГРАФІЧНЕ

ПИСЬМО

grafológia ГРАФОЛОГІЯ

grammatika ГРАМАТИКА

grammatikai variánsok

ГРАМАТИЧНІ ВАРІАНТИ

grammatikalizálódás

ГРАМАТИКАЛІЗАЦІЯ

grammatológia

ГРАМАТОЛОГІЯ

gramméma ГРАМЕМА

Grice kommunikációs

МАКСІМАЇ КОНВЕНЦІЇ

СПІЛКУВАННЯ ГРАЙСА

groteszk ГРОТЕСК

gúny НАСМІШКА;

ІРОНІЯ; САРКАЗМ

Gy

gyakoriság

частотність

gyakorisági szótárak

частотні словники

gyakorító → **iteratív**

gyakorlati lexiko-

gráfia практична

лексикографія

gyakorlati mondattan

прагматичний

синтаксис

gyakorlati stilisztika

практична стилістика

gyakorlati transzkrip-

ció практична

транскрипція

gyalázkodás →

invektíva

gyászbeszéd надмо-

гильна промова

gyenge alárendelői

viszony слабкий

підрядний зв'язок

gyenge ejtés нечітка

вимова

gyenge pozíció слабка

позиція

gyenge ragozás

слабке відмінювання

gyenge vonzat слабке

керування

gyengülés → **leníció**

gyermeknyelv дитяча

мова

gyorsírás курсив

gyorsírás скоропис

gyök корінь

gyökérmorfémák →

affixoidok

gyöknyelvek кореневі

мови

gyűjtőnevek збірні

іменники

gyűjtőszámnevek

збірні числівники

gyűrű кільце

H

hagiográfia агіографія

hagyományos válta-

kozás традиційне

чергування

hagyományos zárójel

круглі дужки

hallgatás (pl. előadás)

аудіювання

hallgatás слухання

hallgatóság аудиторія

halmazelmélet теорія

множин

halmozás →

akkumuláció

halmozó funkció

аккумулятивна

функція

halott metafora

мертва метафора

hámita nyelvek

хамітські мови

hang v szótag elha-

gyása a kiejtés

megkönnyítése

végett дієреза

hang ГОЛОС; ЗВУК

hangadás → **intonálás**

hangátkötés зв'язування

кінцевого приголос-

ного з початковим

голосним наступного

слова

hangátvetés →

metatézis

hangbetoldás

епентетичний звук

hangelemzés аналіз

звуча

hangeltolódás →

hasonulás

hangerő сила звука

hangfestés звукозапис

hanghiány хіатус,

зяння

hanghordozás

акцентуація

hanghosszúság

довгота звука

hanghullám звукова

хвиля

hangírás звукове письмо

hangjegyírás нотація

hangjelenségek

фонічні явища

hangkapcsolás

звукосполучення

hangképzés →

artikuláció

hangkiesés → elízió

hanglejtés інтонація

hangmagasítás →

umlaut

hangmagasság висота

звук

hangnem тон

hangnyelv звукова мова

hangok hasonulása

уподібнення звуків

hangok jellemzésének

nyelvészeti aspektusa

лінгвістичний аспект у

характеристиці звуків

hangok meghatározó

szerepe

сигніфікативна функція звуків

hangrendszer звукова

система

hangrezgés звукове

коливання

hangrövidülés звукова

аббревіатура

hangsajátosságok fono-

lógiai aspektusa фо-

нологічний аспект у

характеристиці звуків

hangsúly mint a nyelv-

tani jelentés megkü-

lönbötető eszköze

наголос як спосіб

розрізнення грама-

тичних значень

hangsúly mint fone-

tikai jelenség наголос

як фонетичне явище

hangsúly наголос

hangsúlyos magán-

hangzó наголошений

голосний звук

hangsúlyozási szabály

акцентуаційна норма

hangsúlytalan

magánhangzó

ненаголошений

голосний звук

hangsúlytan →

akcentológia

hangszalagok

голосові зв'язки

hangszimbolika

звукова символіка

hangszimbolizmus

elmélete звукосим-

волічна гіпотеза

ПОХОДЖЕННЯ МОВИ

hangszimbolizmus

звукосимволізм

hangszín тембр

hangtan фонетика

hangtani akkomodá-

ció вокалічна

акомодація

hangtani elemzés

фонетичний розбір

hangtani eltérés két

összehasonlítandó

nyelv között діафонія

hangtani folyamatok

фонетичні процеси

hangtani frázis

фонетична фраза

hangtani norma

фонетична норма

hangtani rendszer

фонологічна система

hangtani stilisztika

фонетична стилістика

hangtani szemben-

állítás фонетичні

протиставлення

hangtani szimboliz-

mus фонетичний

символізм

hangtani szó

фонетичне слово

hangtani törvények

фонетичні закони

hangtani váltakozás

фонетичне чергуван-

ня; фонетичні зміни

hangtörvények

elhatároltsága

обмеженість

фонетичних законів

hangtörvények звукові

закони

hangutánzás

звуконаслідування

hangutánzó elmélet

звуконаслідувальна

гіпотеза походження

мов

hangutánzó szavak

звуконаслідувальні

слова; ономотопея

hangűr → **hiátus**

hangváltozás зміни

звуків

hangváltozat звуковий
варіант

hangzatos beszéd

милозвучність

мовлення

hangzatosság благо-
звучність; милозвуч-
ність

hangzavar →

kakofónia

hарах **legomenon**

гапакс

haplológia гаплогія

hármas hangzó →

triftongus

hármaspont три крапки

harmónia гармонія

három tagú állítmány

тричленний

присудок

hasadás розщеплення

hasonlat порівняння

hasonlítás

уподібнювання

hasonlító határozói

mellékmondat склад-

нопідрядне речення з

підрядним

порівняльним

hasonlósági átvitel

перенесення за

схожістю

hasonlóságon alapuló

kép картина на

основі подібності

hasonulás уподібнення

határozatlan mennyi-

séget kifejező

számnevek

неозначено-кількісні

числівники

határozatlan névelő

неозначений артикль

határozatlan névmá-

sok неозначені

займенники

határozatlan

személyű egytagú

mondat неозначено-

особові односкладні

речення

határozatlan

személyű mondat

неозначено-особові

речення

határozó обставина

határozói csoport

обставинна група

határozói

határozószók

обставинні

прислівники

határozói igenév →

adverbium verbale

határozói igeneves

szerkezet дісприс-

лівниковий зворот

határozói mellék-

mondat обставинне

складнопідрядне

речення

határozószó →

adverbium

határozószói szókap-

csolat прислівни-

кове словосполу-

чення

határozószók

fokozása ступені

порівняння

прислівників

határozott névelő

означений артикль

határozott személyű

mondat означено-

особове речення

hatókör сфера

hátraható egyeztetés

зворотне узгодження

hátravetett helyzet

постпозиція

hátravetett helyzetű

постпозитивний

hátsó nyelvállású

magánhangzók →

veláris magánhang-

zók

hátul képzett hangok

задньоязикові звуки

hátul képzett mással-

hangzók задньоя-

зикові приголосні

zvuки

házassági név (férj

utáni név) андронім

héber nyelv

гебрейська мова

hebraizmus гебраїзми

hehezet придих

hehezetes hang

аспірати

hehezetes mással-

hangzók придихові

приголосні

helyes beszéd tana →

ortológia

helyes kiejtés →
ortoepie

helyes kiejtés szabályai
 орфоепічна норма

helyes kiejtési szótár
 орфоепічний
 СЛОВНИК

helyesírás →
ortográfia

helyesírás alaktani
 elve морфологічний
 принцип орфографії

helyesírás hangtani
 elvei фонетичний
 принцип
 орфографії

helyesírás ideográfiai
 elve ідеографічний
 принцип орфографії

**helyesírás történeti-
 tradicionális elve**
 історико-традицій-
 ний принцип
 орфографії

helyesírás орфограма;
 правопис

helyesírási elemzés
 орфографічний
 розбір

helyesírási elvek
 принципи

орфографії

helyesírási hiba
 орфографічна
 помилка

helyesírási szabályok
 орфографічна
 норма

helyesírási szótárak
 орфографічні
 словники

helyettesítés →
szubsztitúció

helyhatározói eset →
locativus

**helyhatározói mellék-
 mondat** підрядне
 речення місця

helyi nyelvjárások
 місцеві говори

helynév назва насе-
 ленного пункту;
 топонім

helynévanyag топоні-
 мічний матеріал

helynévkutatás
 топонімія

helynévszótár словник

географічних назв;

словник топонімів

helységnev назва

населеного пункту

helységnévtár каталог

назв населених

пунктів

helyszín локація

helytálló справедливий

helytelen egyenes

idézet невласне

пряма мова

helyzetbeli

hangváltozás

позиційні звукові

зміни

hermeneutika

герменевтика

heterogén

homonimák

гетерогенні омоніми

heterogén

mondatrészek

неоднорідні члени

речення

heterogén

гетерогенний;

неоднорідний

hétköznapi fogalmak

побутове поняття

hétköznapi

összefüggés

побутовий контекст

hétköznapi szókincs

побутова лексика

hezitáció хезитація

hiányjel апостроф

hiányos mondat

неповне речення

hiányos paradigma

неповна парадигма

hiátus зіяння

hiba помилка

hibás írás →

kakográfia

hierarchikus viszony

a nyelvben ієрархіч-

ні відношення у мові

hieratikus írás

ієратичне письмо

hieroglifa írás

ієрогліфічне письмо

hieroglifa ієрогліф

himalájai nyelvek

гімалайська ліга мов

hímnem чоловічий

рід

hímrim чоловіча рима
hiperbaton гіпербатон
hiperbola гіпербола
hiperkorrekcio
 гіперкорекція
hiperoníma
 гіперонімія
hiperszöveg
 гіпертекст
hiponima гіпонім
hiponímia гіпонімія;
 супідрядність
hipotaktikus
kötőszók
 гіпотактичні
 сполучники
hipotaxis гіпотаксис;
 підрядність
hipotézis гіпотеза
hírérték кількість
 інформації у комуні-
 кативному знаку
historiológia
 гісторологія
**historizmus fogalmá-
 nak alakulása**
 формування поняття
 історизму
historizmus історизм

**hivatali kommuniká-
 cío nyelven kívüli
 eszközei** позамовні
 засоби ділового
 спілкування
hivatali nyelv актова
 мова; ділова мова
hivatali nyelvhasználat
 канцелярська мова
hivatali stílus діловий
 стиль
**hivatali stílushoz tarto-
 zó szókészlet elemei**
 канцеляризми
hivatali szókészlet
 ділова лексика
hivatalos helységnévtár
 офіційний каталог
 назв населених
 пунктів
hivatalos név
 офіційна назва
hivatalos nyelv
 офіційна мова
hivatalos stílus офіцій-
 но-діловий стиль
hivatalos szókészlet
 лексика офіційно-
 ділового стилю

hódítási politika

експансіонізм

holt nyelv мертва мова

homilétika гомілетика

homília гомілія

homofón омофонний

homofonok омофони

homogén homonimák

гомогенні омоніми

homogén гомогенний;

однорідний

homográfok омографи

homonima szótár

словник омонімів

homonimák омоніми

homonimák létrejöt-

tének okai причини

виникнення омонімії

homonímia омонімія

hosszú mássalhang-

zók довгі приголосні

звуки

hosszú távú memória

довготривала

пам'ять

hosszúsági hangsúly

довготний наголос

hozzáértés компетенція

hozzáigazítás

приписування

hozzátoldás

приєднання

hozzátoldó kapcsolat

приєднувальний

зв'язок

hozzátoldó kötőszók

приєднувальні

сполучники

hozzátoldó szerkezet

приєднувальна

конструкція

hullámelmélet теорія

хвиль

hullámvonal → **tilde**

humán tudományok

гуманітарні науки

humor гумор

humoreszk гумореск

humoros vers v dal

співомовка

I

- idealizált kognitív modell** ідеалізована
КОГНІТИВНА МОДЕЛЬ
- idegen nyelv** іноземна
мова; чужа мова
- idegen nyelvből fordított** перекладний
- idegen nyelvi szókészlet** іншомовна лексика
- idegen nyelvű szövegek nyelvi átalakítása**
дешифрування
- idegen nyelvű idegen szavak szótára**
словник
іншомовних слів
- idegen szavak**
іншомовні слова
- ideiglenesség**
тимчасовість
- identifikáció**
ідентифікація
- identitás** особистість
- ideográfia** ідеографія
- ideografikus írás**
ідеографічне письмо
- ideografikus szinonimák**
ідеографічні
синоніми
- ideografikus szótárak**
ідеографічні
словники
- ideológiai szótárak**
ідеологічні словники
- idézet** цитата
- idézetet tartalmazó mondat** речення з
прямою мовою
- idézőjel** →
macskakarom лапки
- idiolektus elmélet**
теорія ідіолектів
- idiolektus**
індивідуальний
словниковий запас
- idiolektus**
індивідуальний
словниковий запас;
ідіолект

idióma ідіома
idiomatikus kifejezés
 ідіоматичний вираз
**idiomatikus szókap-
 csolatok** ідіоматичне
 словосполучення
idomulás акомодация
idő час
időbeli → **temporális**
időbeli egyeztetés
 узгодження часів
időbeli előljárószók
 темпоральні
 прийменники
időbeli változások
 часові зміни
időbeli viszony
 темпоральні
 відносини
**időhatározói mellék-
 mondat** підрядне
 речення часу
időszak період часу
időszerű beszéd
 доречність мовлення
időszerűsítés
 актуалізація
időszerűsítők
 актуалізатори

ige nélküli
 бездієслівний
ige дієслово
igetalak стан дієслова
igekategoriák категорія
 виду дієслова
igekategoriákat
**vizsgáló tudomány-
 ág** аспектологія
**igéből képzett mel-
 léknév** віддієслівні
 прикметники
igéből képzett
 віддієслівний
igei alak дієслівна
 форма
igei állítmány
 дієслівний присудок
**igei eredetű határozó-
 szók** дієслівні
 прислівniki
igei osztályok класи
 дієслів
igei ragozási csoport
 дієслівний
 словозмінний клас
igei személyragok
 особові закінчення
 дієслова

igei szókapcsolat

дієслівне словоспо-
лучення

igeidő час дієслова

igekötő дієслівний
префікс

igemód спосіб дієслова

igeragozás дієвід-
мінювання

igeszemlélet вид
дієслова

igeszemléleti igepárok
видова пара дієслова

**igeszemléleti korrelá-
ció** видова кореляція

**igeszemléleti
szembenállás** видова
опозиція

igető основа дієслова

**illabiális magánhang-
zók** нелабіалізовані

голосні звуки

illetlen beszéd

непристойна
лексика

illogikus алогізм

illokúció ілокуція

illokúciós aktus
ілокутивний акт

illokúciós erő

ілокутивна сила

illusztratív jelentés

пояснювальне
значення

ima молитва

imitáció імітація

immutáció імутація

imperativus імператив

imperfektív aspektus

недоконаний вид

imperfektum імперфект

implicit jelentés

імпліцитне значення

implicit szöveg

értelem імпліцитний
текстовий смисл

implikáció імплікація

**implikációs univerzá-
lék** імплікаційні
універсали

implikátúra імплікатури

impresszió імпресія

impresszionizmus

імпресіонізм

imprinting імпринтинг

improduktív képző

непродуктивний
афікс

inadekvát stílus

неадекватний стиль

inadekvátság

неадекватність

indiai nyelvcsoport

індійська група мов

indián nyelvek

індіанські мови

indirekt kölcsönzés

опосередковані

запозичення

indoeurópai nyelvcsa-

lád індоєвропейська

сім'я мов

indoeurópai nyelvek

індоєвропейські

мови

indoeurópai nyelvtu-

domány індоєвро-

пейське мовознавство

indoiráni nyelvek

індоіранські мови

indokol обґрунтову-

вати, обґрунтувати

indonéz nyelv

індонезійська мова

indukció індукція

induktív univerzálék

індуктивні універсали

indulatszó →

interjectio

indulatszó elmélet

вигукова гіпотеза

походження мов

indulatszó-elmélet

теорія вигуків

indulatszói mondat-

szók вигукові слова-

речення

indulatszómondatok

комунікативи

indulatszóvá válás

інтер'ективіація

infinitív mondat

інфінітивне речення

infinitivus інфінітив

infixálás інфіксація

infixum інфікс

inflexiók formák

форми словозміни

információ

інформація

információelmélet

теорія інформації

információközlő

kommunikáció

інформативність

комунікації

információs zörej
інформаційний шум

információtöbblet
надлишковість
інформації

informális nyelvek
неформальні мови

informatív funkció
інформативна
функція

informatív
інформатив

informatör
інформатор

inherens jelrendszer
вроджена сигнальна
система

iniciálé iniціал;
буквиця

inkongruencia
інконгруентність

inkorporáció
інкорпорація

inkorporáló nyelvek
інкорпораційні мови

innáta природжений

innováció інновація

instrumentális
орудний відмінок

integráció включення

intenció намір

intenzivitás
інтенсивність

interakció інтеракція

interaktivitás
інтерактивність

**interdentális mással-
hangzók** інтерден-
тальні приголосні;
міжзубні приголосні

interdikció
інтердикція

**interdiszciplináris
szintézis** міждис-
циплінарний синтез

interferencia
інтерференція

interfixum інтерфікс

interiectivatio
інтер'єктивація

interjectio вишук;
інтер'єктив

interjú інтерв'ю

**interkulturális
interakció**
міжкультурна
інтеракція

interlingva інтерлінгва

interlingvális

інтерлінгвальний

interlingvisztika

інтерлінгвістика

internacionalizmus

інтернаціоналізм

interpelláció

інтерпеляція

interperszonális

kapcsolat міжосо-

бистісне спілкування

interperszonális

kommunikáció

міжособистісна

комунікація

interperszonális

rituálék міжособис-

тисні ритуали

interpozíció

інтерпозиція

interpretáció

інтерпретація

interpunkció

інтерпункція;

пунктуація

interrogáció

інтеррогація

interrogatív

інтеррогатив

intertextualitás

інтертекстуальність

intervokális

mássalhangzó

інтервокальний

приголосний

intonáció →

hanglejtés

intonációs kötőjel

інтонаційне типе

intonálás інтонування

intringvális

внутрішньомовний

intranszitiv ige

інтранзитивні

діслова; неперехідні

діслова

invariáns fonémák

інваріантні фонемі

invariáns інваріант

invektíva інвектива

inverz szóalkotás

зворотній словотвір

inverz szótárak

інверсійні словники

inverzió інверсія; зво-

ротний порядок слів

involúció інволюція

ióta йота

ír nyelv ірландська мова
iráni nyelvcsoport іранська група мов
irányítás керування
irányított керований
írás письмо
írásbeli szabály письмова норма
írásbeliség писемність
írásjelek розділові знаки
írásos adat записані дані
írástan графіка
írástudatlan неграмотний; безграмотний
írástudatlanság → **analfabetizmus**
irodalmi és tudományos norma літературна і наукова норма
irodalmi műből vett idézet літературна цитата
irodalmi műfajok літературні жанри

irodalmi norma літературна норма
irodalmi nyelv літературна мова
irodalmi nyelvi norma норма літературної мови
írói szótárak словники мови письменників
íronia іронія; сарказм
írott nyelv писемна форма мови; писемна мова
irreleváns opposíció нерелевантна опозиція
irreleváns іррелевантний; нерелевантний
irreverzibilitás незворотність
ismertetőjel ознака; знак; емблема
ismétlés повтор; повторення;
ismétlődő kötőszók повторювані сполучники
ítélet судження

iteráció ітерація
iteratív igék
 ітеративні дієслова
iteratív багатократний
ivrit (Izrael államnyelve) іврит
izafet ізафет
izlandi nyelv
 ісландська мова
izoglossza →
jelenséghatár

izokolon ізоколон
izoláló nyelvek
 ізольовані мови
izolex ізолекси
izomorfizmus elmélet
 теорія ізоморфізму
izomorfizmus
 ізоморфізм
í-ző nyelvjárási
sajátosság ікання

J

jakut nyelv якутська
 мова
jambus ямб
japán nyelv японська
 мова
járolékos
 акциденційний
járolékos gyökér
 придаткове коріння
jassz nyelv арго
ja-zás якання
jegy ознака
jegyzet примітки;

коментарі
jegyzék → **lajstrom**
jegyzék опис
jel знак; символ
jelbeszéd →
gesztus nyelv
jelel повідомити
 сигналами або
 жестами
jelelmélet знакова
 теорія мови
jelen idő теперішній
 час

jelenség явище
jelenséghatár ізогласа
jelentés szűkülés
 звуження значення
jelentés значення
jelentésárnyalat
 відтінок значення
 або смислу слова
jelentésátvitel
 перенесення
 значення
jelentésátvitel típusai
 типи перенесення
 значень слів
jelentésbeli
egyezettetés
 значеннєсвє
 узгодження
jelentésbeli egység
 значеннєсвє одиниця
jelentésbővülés
 розширення
 значення
jelentéselem →
széma
jelentésszűkülés
 звуження значення
jelentéssel bíró jel
 значимий сигнал

jelentéstan →
szemantika
jelentéstani
 семасіологічний
jelentéstani
archaizmusok
 семантичні архаїзми
jelentéstani eltérés
két
összehasonlítható
nyelv között діасемія
jelentéstani
értelmezés
 семантична
 інтерпретація
jelentéstani kalk
 семантична калька
jelentéstani kölcsön-
zés семантичні
 запозичення
jelentéstani
különbségtétel
 семантичний
 диференціал
jelentéstani mező
módszere методика
 семантичного поля
jelentéstani mező
 семантичне поле

jelentéstani neologiz-

musok семантичні

неологізми

jelentéstani szinoni-

mák семантичні

синоніми

jelentéstani tényező

семантичний множник

jelentéstani-gramma-

tikai nem семанти-

ко-граматичний рід

jelentéstani-gramma-

tikai szám семанти-

ко-граматичне число

jelentéstani-mondat-

tani viszony семан-

тико-синтаксичні

відношення

jelentéstani-stiliz-

tikai szinonimák

семантико-стиліс-

тичні синоніми

jelentéstartalom

семантика

jelentésváltozat

побічне значення

jelentésváltozás зміна

значення; мутаційне

значення

jelkép → szimbólum

jelképes символічний

jellegetesség

характерність

jellemző jelentés

сигніфікативне

значення

jelölet → extenzió

jelöletlen непозначений

jelöletlen összetétel

непозначене складне

szó

jelöletlen szószer-

kezet непозначене

словосполучення

jelöletlenség kategóri-

ája категорія

неозначеності

jelölő позначальний

jelölt позначений

jelölt objektum

позначений об'єкт

jelölt szó марковані

szó

jelölt szóösszetétel

позначуване складне

szó

jelöltség csoportja

категорія означеності

jelöltség позначеність
jelrendszer сигнальна система
jeltan → szemiotika
jeltudomány семіологія
jelző атрибут; означення
jelzői означальний
jelzői határozószók означальні прислівники
jelzői kapcsolat атрибутивні відношення
jelzői mellékmondat означальне підрядне речення
jelzői szerep означальна функція
jelzői szótár словник епітетів
jelzős означальний
jelzős igealak атрибутивна форма дієслова
jelzős kapcsolat означальні відношення
jelzős szerkezet означальна конструкція
jésít пом'якшувати
jésített (magánhang-

zók) йотований
jésülés йотація
jiddis ідиш
jóhangzás благозвучність
jólformált граматично правильний
jólformált kifejezés → **grammatikális kifejezés**
jólformált mondat правильно побудоване речення
jövevényszavak beilleszkedése інтеграція запозичених слів
jövevényszavak grafikai meghonosodása графічне освоєння запозичених слів
jövevényszavak nyelvtani meghonosodása граматичне освоєння запозичених слів
jövevényszó запозичення; запозичене слово
jövő idő майбутній час
jusz юс

K

kabard nyelv

кабардинська мова

kakofónia какофонія**kakográfia** какографія**kalk** калька**kalligráfia** каліграфія**kampánybeszéd**

агітаційна промова

kapcsolási szünet

сполучна пауза

kapcsolati asszimiláció

контактна асиміляція

kapcsolati disszimiláció

контактна

дисиміляція

kapcsolati tabu

контактне табу

kapcsolati viszony

сполучуваність

kapcsolatos kötőszó

єднальний сполучник

kapcsolatot meghatározó tényezők

обставинні

відношення

kapcsoló szó зв'язка**kapcsolóige** копула**karcolat** нарис**katakrézis** катахреза**katalán nyelv**

каталанська мова

kategória категорія;

розряд

kategória elmélet

теорія номінації

kategoriális jelentés

категоріальне

значення

katégorizáció

категоризація

katekizmus катехізіс**kaukázusi nyelvcsalád**

кавказька сім'я мов

kaukázusi nyelvek

кавказькі мови

kauzatív ige

каузативні дієслова

kazár nyelv хозарська

мова

keleti szláv nyelvek

східнослов'янські

мови

keleti szláv szókincs

східнослов'янська

лексика

keletkutatás →

orientalizmus

kelta nyelvcsoport

кельтська група мов

kemény jel neve (ъ)

ер; (ъ) йор

kemény mássalhang-

zók тверді приголосні звуки

képes beszéd

образний вислів

képes kifejezés

фігуральний вираз

képirás → **ideográfia**

képirásjel идеограма

képiség візуальність

képvisel представляти;

предсавити

képzés helye szerinti

részleges hasonulás

регресивна

асиміляція за

глухістю

képzet концепт

képzetlen szó

непохідне слово

képzetlen szótő

непохідна основа

слова

képzett előjárósók

похідні прийменники

képzett név похідна

назва

képzett szótő похідна

основа слова

képzettársítás →

asszociáció

képző nélküli

безсуфіксний

képző суфікс

kérdés питання

kérdő mondat

питальне речення

kérdő névmások

питальні

займенники

kérdőjel знак питання

kerekített

заокруглений

keret фрейм

kérvény →

folyamodvány

kései írásbeliséggel

rendelkező nyelvek

молодописемні мови

készlet запас
két ajakkal képzett mássalhangzók
 білабіальні приго-
 лосні звуки; губно-
 губні приголосні
kétajki губно-губні
kétaspektusú ige
 двовидові дієслова
kétértékű jegy →
bináris jegy
kétértelműség →
amfibólia
kétes eredetű mű →
apokrif
kétkomponensű →
bináris
kétnyelvű двомовний;
 білінгв
kétnyelvű szótár
 перекладний
 словник
kétnyelvűség →
bilingvizmus
kéttagú mondat
 двоскладне речення
kettős akkusativus
 подвійний
 знахідний відмінок

kettős artikuláció
 подвійна артикуляція
kettős mássalhangzók
 подвійний
 приголосний
kettős szám → **duális**
szám
kettős tagadás
 подвійне
 заперечення
kettős tagolás →
kettős artikuláció
kettőshangzó →
diftongus
 двоголосні звуки;
 дифтонг
kettőshangzósodás
 дифтонгізація
kettőspont двокрапка
kettőzés анадіплозіс;
 редуплікація
kettőződés подвосня
**kettőzött mássalhang-
 zók** подовжені
 приголосні звуки
kevert nyelvek гібрид-
 ні або змішані мови
kevert nyelvűség
 макаронізм

kevert szóképzési módszer змішані способи словотвору
kezdeményező beszédaktus ініціативний мовленнєвий акт
kezdet початок
kezdeti початковий
kezdő igealak початкова форма дієслова
kezdő mondat вступне речення
kezdőmagánhangzó початковий голосний
kéziratos (könyv) автографічний
khmer nyelv кхмерська мова
kiazmus хіазм
kibernetikai nyelvészet кібернетична лінгвістика
kicsinyítés зменшення
kicsinyítő képzős alak демінутив

kiegészítés доповнення
kiegészítő antonímák комплементарні антоніми
kiegészítő disztribúció додаткова дистрибуція
kiegészítő eloszlás додатковий розподіл
kiegészülés → **suppletivismus**
kiegészült alakok суплетивні форми
kiegyenlítő зрівнювальний
kiegyenlítődé зрівнювання
kiejtés вимова
kiejtési stílisztika орфоепічна стилістика
kiejtési stílusok стилі орфоепії
kiemelés відокремлення
kiemelt mondatrészek відокремлені члени речення

kifejezés → megnyilatkozás висловлення
kifejezési terv план вираження
kifejezett → explicit
kifejező beszéd виразність мовлення
kifejező beszédfajták експресивні різновиди мовлення
kifejező kép виразний образ
kifejező виразний
kihágó → excessiv
kihagyásos hiányos mondat еліптичні неповні речення
kijelentés вислів
kijelentő mód дійсний спосіб; індикатив
kijelentő mondat розмовне речення; розповідне речення
kijelentő розповідний
kijelölő funkció делімітативна функція
kilégzési hangsúly → expiratorikus hangsúly

kimenet вихід
kimeneti feltételek вихідні умови
kimográf кімограф
kínai nyelv китайська мова
Kína-kutatás китаїстика
kinetikus nyelv кінетична мова
kinezika кінесика
kinyilatkoztató → deklaratív
kipu кіпу
kirgiz nyelv киргизька мова
kisbetű маленька буква
kisebbség меншість
kisebbségi nyelv мова меншини
kísérleti hangtan експериментальна фонетика
kísérleti módszer a nyelvészetben дослідні методи в мовознавстві
kisgyermeki nyelv дитяча мова

kitartó витривалий
kitérés екскурсія
kiterjesztés
 розширення
kitevő показник
kiválasztás виділення
kiválasztási megszorítás
 обмеження вибору
kivált викликати
kivétel виняток
klasszicizmus
 класицизм
klasszikus körmondatt
 класичний період
klasszikus nyelv
 класична мова
klasszikus tévhit
 класичний міф
klimax посилення
klisé кліше
kód код
kodifikáció
 кодифікація
kódkeverés (a kommunikációban)
 змішування кодів (у комунікації)
kódváltás
 переключення кодів

kognitív metafora
 когнітивна метафора
kognitív modell
 когнітивна модель
kognitív nyelvészet
 когнітивна лінгвістика
kognitív nyelvi funkció
 пізнавальна функція мови
kognitív szemantika
 когнітивна семантика
kognitív пізнавальний
kognitológia
 когнітологія
koherencia
 когерентність
kohézió когезія
koiné койне
kombináció
 комбінація
kombinált szókapcsolat
 комбіноване словосполучення
kombinatorikus hangtani folyamatok
 комбінаторні фонетичні процеси

**kombinatorikus hang-
változás** комбіна-
торні звукові зміни
komikus kontraszt
комічний контраст
kommunikáció
комунікація
**kommunikáció
funkciói** функції
спілкування
kommunikáció
комунікація
kommunikációs cél
комунікативна мета
**kommunikációs
csatornák** канал
комунікації
**kommunikációs
cselekmény**
комунікативна дія
**kommunikációs
egyensúly** комуні-
кативна рівновага
**kommunikációs
eltérés** комунікатив-
на девіація
kommunikációs elvek
принципи
спілкування

**kommunikációs
empátia**
комунікативна
емпатія
**kommunikációs
értelem** комунікатив-
ний смисл
**kommunikációs
folyamat** комуніка-
тивний процес
**kommunikációs
gátak** бар'єри
комунікації;
комунікативні
перешкоди
kommunikációs hatás
комунікативний
вплив
**kommunikációs
helyzet**
комунікативна
позиція
**kommunikációs
illemszabályok**
комунікативний
етикет
**kommunikációs
indítékok** мотив
спілкування

kommunikációs
jártasság комунікативний досвід
kommunikációs
jelentéstan комунікативна семантика
kommunikációs
jellemzők комунікативна ознака
kommunikációs
kezdeményezés комунікативна ініціатива
kommunikációs kód комунікативний код
kommunikációs
kódex кодекс комунікативний
kommunikációs
konfliktus комунікативний конфлікт
kommunikációs
kontextus контекст спілкування
kommunikációs
kölcsönhatás мовленнєва взаємодія

kommunikációs
környezet сфера спілкування
kommunikációs
kudarc комунікативна невдача; комунікативний провал
kommunikációs
légkör атмосфера спілкування
kommunikációs
modellek моделі комунікації
kommunikációs
nyelvészet комунікативна лінгвістика
kommunikációs
öngyilkosság комунікативне самогубство
kommunikációs
posztulátumok постулати спілкування
kommunikációs
pragmatika комунікативна прагматика

kommunikációs

státusz комунікатив-
ний статус

kommunikációs stílus

стиль спілкування

kommunikációs

stratégia

комунікативна
стратегія

kommunikációs

szabály правило
спілкування

kommunikációs

szándék

комунікативна
інтенція;
комунікативний
намір

kommunikációs

szerep

комунікативна роль

kommunikációs

szituáció

комунікативна
ситуація

kommunikációs

szükségletek

комунікативні
потреби

kommunikációs

szűrők фільтри
комунікації

kommunikációs tabu

комунікативне табу

kommunikációs taktus

тактика комунікативна

kommunikációs

törvények закони

спілкування

kommunikációs

udvariasság

ввічливість у
комунікації

kommunikációs

viselkedés комуніка-
тивна поведінка

kommunikációs zörej

комунікативний шум

kommunikációs-

stilisztikai funkció

комунікативно-
стилістичні функції

kommunikatív aktus

комунікативний акт

kommunikatív

jártasság

комунікативна
грамотність

kommunikatív kompetencia комунікативна компетентність

компетентність

kommunikatív mondat комунікативний синтаксис

kommunikatív nyelvész

комунікативна лінгвістика

kommunikatív szerep комунікативна роль

kommunikatív комунікативний

kommutálás комутація

kompetencia компетенція

komplementer disztribúció → **kiegészítő disztribúció**

komplex alakzat комплексна фігура

komponens elemzés компонентний аналіз

kompozíció композиція

konatív nyelvi funkció конативна функція мови

konceptuális elemzés концептуальний аналіз

konceptualizáció концептуалізація

kondicionálás кондиціонування

konfrontatív nyelvész конфронтативна лінгвістика

konfrontatív nyelvész конфронтативна лінгвістика

kongruencia конгруентність

konjugáció дієвідміна

konjunktívusz кон'юнктив

konklúzió конклаузія

konkordancia конкорданс

konkrét fonetika конкретна фонетика

konkrét főnevek конкретні іменники

konkrét lexikológia конкретна лексикологія

konkrét nevek конкретна назва

konkrét viszony конкретна зв'язка

konkrét-érzékelhető

tartalom конкретно-
чуттєвий зміст

konnotáció коннотация

konnotatív jelentés

конотативне
значення

konstituens елемент

konstrukció

конструкція

konstruktív

mondattan

конструктивний
синтаксис

konstruktív

nyelvészet

конструктивне
мовознавство

konstruktivizmus

конструктивізм

kontaktus контакт; стик

kontamináció

контамінація

kontextuális

контекстуальний

kontextuálisan

hiányos mondat

контекстуальні
неповні речення

kontextus контекст

kontinuum континуум

kontraszt контраст

kontrasztív fókusz

контрастний фокус

kontrasztív

lexikológia →

összehasonlító

szókészlettan

kontrasztív módszer

контрастивний
метод

kontrasztív nyelvészet

контрастивна
лінгвістика

kontrasztív topik

контрастивна тема

konvenció конвенція

konvergál сходиться

konvergencia

конвергенція

konvertálás конверсія

koordináció

координація

koppenhágai

strukturalista iskola

копенгагенський
структуралізм

koprolália копролалія

kopt nyelv КОПТСЬКА

МОВА

kopula →

kapcsolóige

koreai írás КУНМУН

koreai nyelv

КОРЕЙСЬКА МОВА

korlátozó részecskék

ОБМЕЖУВАЛЬНІ

ЧАСТИНКИ

kormányoz КЕРУВАТИ

korpusz КОРПУС

korreláció КОРЕЛЯЦІЯ

korrelációs

szembenállás

КОРЕЛЯТИВНА

ОПОЗИЦІЯ

korrelátum КОРЕЛЯТ

korszerűtlenség

АНАХРОНІЗМ

kozmosz

objektumok nevei

КОСМОНІМИ

kölcsönhatás →

interferencia

ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ

kölcsönhatási

elmélet ТЕОРІЯ

ВЗАСМОДІЇ (МОВ)

**kölcsönös alárendelt-
ség** ВЗАСМНЕ

ПІДПОРЯДКУВАННЯ

kölcsönös megértés

ВЗАМОРОЗУМІННЯ

kölcsönös viszonyban

lévő szavak

СПІВВІДНОСНІ СЛОВА

kölcsönszavak

elsajátítása ОСВОСННЯ

ЗАПОЗИЧЕНИХ СЛІВ

kölcsönszavak

hangtani elsajátítása

ФОНЕТИЧНЕ ОСВОСННЯ

ЗАПОЗИЧЕНИХ СЛІВ

kölcsönszavak

ЗАПОЗИЧЕНІ СЛОВА

kölcsönzés

ЗАПОЗИЧЕННЯ

költészet prózában

ПОЕЗІЯ В ПРОЗІ

költői kérdés РИТО-

РИЧНЕ ЗАПИТАННЯ

költői metafora

ПОЕТИЧНА МЕТАФОРА

költői nyelv ПОЕТИЧНА

МОВА

költői szókincs

ПОЕТИЧНА ЛЕКСИКА

könyörgés *благання*

könyvszemle

бібліографія

könyvszerűség

книжність

kör → **gyűrű**

körmondat →

periódus

környezetfüggetlen

контекстно-вільний

környezetfüggetlen

nyelvtan

контекстно-вільна

грамматика

környezetfüggő

контекстуальний

körülírás *перифраза*

körülményes

складний

kötőhangzó *сполучні*

голосні

kötőjel *дефіс; риска*

kötőjeles írásmód

дефісне написання

kötómód →

konjunktivusz

kötőszavas szerkezet

сполучникова

конструкція

kötőszó nélküli

kapcsolat *безспо-*

лучниковий зв'язок

kötőszó nélküli

összetett mondat

безсполучникове

складне речення

kötőszó nélküliség

безсполучниковість

kötőszó *сполучник*

kötőszóelhagyás

асиндетон

kötőszói viszony

сполучниковий

зв'язок

kötőszóvá válás

кон'юнкціоналізація

kötött beszéd

віршована мова

kötött hangsúly

постійний наголос

kötött szókapcsolat

зв'язане

словосполучення

kötött szórend

зв'язаний порядок

слів

kötött szótő *зв'язаний*

корінь

következetlenség

непослідовність

következményes

mellékmondat

підрядне наслідкове
речення

következtetés →

konklúzió

következtetés дедукція

következtetési alap

вивідна основа

következtető

kategória дискур-
сивна категорія

következtető

kötőszók наслідкові
сполучники

következtető

univerzálék

дедуктивні
універсалії

közbeékelés →

interpozíció

közbeszúrt mondat

→ **parentézis**

közbevetett mondat

вставне речення

közbevetett szó

вставне слово

középfok вищий

ступінь порівняння

középnyelvállású

hangok

середньоязикові
звук

középnyelvállású

mássalhangzók

середньоязикові
приголосні звуки

középső nyelvállású

hang звук

середнього
піднесення

középső nyelvállású

magánhangzók

голосні звуки

середнього підняття

közhasználatban lévő

szókészlet

загальноповивана
лексика

közhely → **toposz**

közlékenység

комунікабельність;
комунікативність

közlemény комунікат

közlemény

повідомлення

MAGYAR–UKRÁN NYELVÉSZETI SZAKSZÓTÁR

közlés повідомлення,
сповіщення;

публікація

közlésfolyamat

процес комунікації

közmondás прислів'я

köznév апелятив;

загальна назва

köznevek апелятивні

іменники; загальні

іменники

köznevesülés

апелятивація

köznyelv розмовна

мова

köznyelvi metafora

метафора загаль-

нонародної мови

köznyelvi szókészlet

загальноновживана

лексика

köznyelvi-hétköznapi

szókincs розмовно-

побутова лексика

köznyelvűség

розмовність

közönséges

szanszkrit írás

деванагарі

közös főnév загальний
іменник

közös nem спільний

рід

közös szláv szókincs

спільнослов'янська

лексика

közös tövű szavak

спільнокореневі

слова

közös újítás спільна

інновація

központosz розставити

розділові знаки

központoszás →

interpunkció

közvetett beszédaktus

непрямий

мовленнєвий акт

közvetett kölcsönzés

опосередковане

запозичення

közvetítőnyelv →

lingua franca

közvetlen alkotóele-

mek alapján történő

elemzés аналіз за

безпосередніми

складниками

közvetlen beszédaktus

прямий мовленнєвий
акт

közvetlen kölcsönzés

запозичення пряме

közvetlen összetevő

безпосередня

складова

közvetlen összetevők

módszere методика

безпосередніх

складників

közvetlen tárgy

прямий додаток

kreol nyelv креольська

мова

krími tatár nyelv

кримськотатарська

мова

kritikai hallgatás

критичне слухання

kronémika хронеміка

kulcsszó ключове

слово

kulmináció →

tetőpont

kulminatív funkciója

кульмінативна

функція

kulturális

kompetencia

культурна

компетенція

kulturális nyelvészet

лінгвокультурологія

kulturális sokk

культурний шок

kultúrközi

kommunikáció

міжкультурна

комунікація

kurd nyelv курдська

мова

kurzív курсив

különböző típusú tag-

mondatokból álló

kötőszó nélküli ösz-

szetett mondat без-

сполучникове склад-

не речення з різно-

типними частинами

különböző

гетерогенний

különbség відміна

különírás роздільне

написання

külső beszéd

зовнішнє мовлення

külső flexió зовнішня
флексія
külső helyviszonyok
зовнішні місцеві
відносини
külső kontextus
зовнішній контекст
külső nyelvészet
зовнішня лінгвістика

külső rekonstrukció
módszere прийом
зовнішньої
реконструкції
kvantor →
mennyiségjelölő
kvázi-szinonimák
квазісинонімія

L

labiális лабіальний
labiális hangok
губний звук;
лабіальний звук
labiális magánhangzó
лабіалізовані
голосні; огублені
голосні
labializáció
лабіалізація;
заокруглення губ
labializált
mássalhangzók
лабіалізовані
приголосні

labiodentális
mássalhangzók
лабіо-дентальні
приголосні звуки;
губно-зубні
приголосні
labioveláris
mássalhangzó
лабіовелярний
приголосний
lágú hangok
напівм'який звук
lágú mássalhangzók
м'які приголосні
звук

lágyszájpadlású

велярний;

задньоопіднебінний

lágýít палаталізувати;

пом'якшувати

lágýítás мітигація;

пом'якшення

lágýított mássalhang-

zók палатальні

приголосні звуки

lágýítójel м'який знак

lágýjel neve (ь) срик

lágýul

палаталізуватися

lajstrom реєстр

lakonikusság

лаконізм

láncolat зчеплення

lapp nyelv саамські

мови

lapszéli маргінальний

lapszéli jegyzet глоса;

помітка на полях

laringális

mássalhangzók

ларингальні

приголосні

laringális

ларингальний

látási → **vizuális**

laterális

mássalhangzók

латеральні

приголосні

lateralizáció

латералізація

látható nyelv

візуальна мова

latin ábécé латиниця

latin írás латинське

письмо

latin nyelv латинська

мова

latinizmusok латинізми

laza magánhangzó

ненапружений

голосний

lánynév дівоче

прізвище

látomás видіння

látszólagos ellentmon-

dás → **paradoxon**

lecsapódás

конденсація

lecserélés заміна

legenda легенда

légző rendszer

дихальний апарат

leírás написання
leíró hangtan описова фонетика
leíró módszer описовий метод
leíró nyelvészet → **deskriptív nyelvészet**
leíró nyelvészet описова граматика
leíró szónoklattan описова риторика
lélektani irányultság психологічний напрям
lengyel nyelv польська мова
leníció лєніція
lényeges істотний
leszármasági генеалогічний
létige дієслово буття
létrehoz створити
lett nyelv латвійська мова
levél послання; лист
levélstílus → **episztoláris stílus**
lexéma лексема
lexikai лексичний

lexikai anafora лексична анафора
lexikai archaizmusok лексичні архаїзми
lexikai deriváció лексична деривація
lexikai diffúzió лексична дифузія
lexikai hiány лексичний дефіцит
lexikai homonimák лексичні омоніми
lexikai jelentés лексичне значення
lexikai jelentéstípusok типи лексичних значень
lexikai kalkok лексична калька
lexikai konverzió лексична конверсія
lexikai metafora лексична метафора
lexikai neologizmusok лексичні неологізми
lexikai összeegyeztethetőség лексична сполучуваність

lexikai stilisztika

лексична стилістика

lexikai szabvány

лексична норма

lexikai szinonima

лексична синонімія

lexikai-szemantikai

csoport лексико-
семантична група

lexikai-szemantikai

mező лексико-
семантичне поле

lexikai-szemantikai

rendszer лексико-
семантична система

lexikai-szemantikai

változat лексико-
семантичний варіант

lexikális kölcsönzések

лексичні

запозичення

lexikális szabály

лексичні правила

lexikalizálódás

лексикалізація

lexikalizálódott

szókapcsolat

лексикалізовані

словосполучення

lexikográfia

лексикографія

lexikográfiai

лексикографічний

lexikográfus

лексикограф

lexiko-grammatikai

kategória лексико-
граматичний розряд

lexiko-grammatikai

nem лексико-
граматичний рід

lexikológia

лексикологія

lexikológiai tudomá-

nyok лексикологічні
науки

lexikológus лексиколог

lexikon лексикон

lexiko-statisztika

лексикостатистика

lexiko-szemantikai

szóalkotási módszer

лексико-семантичний
спосіб словотвору

lexiko-szemantikai

szócsoportok

лексико-семантичні
групи слів

lezser beszéd

розмовна мова

liaison зв'язування кінцевого приголосного з початковим голосним наступного слова (у французькій мові)

ligatúra (betűkapcsolás) в'язь

ligatúra (ikerbetű)

лігатура

linearitás лінеарність

lingua franca лінгва

франка; мова-посередник

lingua-geral лінгва

жерал

lingvális лінгвальний;

мовний

lingvisztika лінгвістика

libiai nyelv лівійська

мова

lírai kitérés роздум

lírai monológ

ліричний монолог

literáció літерація

litotész літота

litván nyelv литовська

мова

locativus локатив

logikai alany логічний
підмет

logikai állítmány

логічний присудок

logikai forma логічна
форма

logikai hangsúly

логічний наголос

logikai irányzat a

nyelvészetben

логічний напрям у
мовознавстві

logikai viszony

логічний зв'язок

logopédia логопедія

lokális nyelvek

локальні мови

lokális viszonyok

локальні відносини

lokúció локуція

lokúciós aktus акт

локутивний

Londoni Nyelvészeti

Iskola Лондонська

лінгвістична школа

luxemburgi nyelv

люксембурзька мова

M

macedón nyelv

македонська мова

magánhangzó

harmónia гармонія

голосних звуків

magánhangzó sorvadás

редукція голосних

magánhangzó

zártsági foka ступінь

підйому язика

magánhangzó

голосний звук

magánhangzó-

állomány вокалізм

magánhangzóbetoldá

s повноголосся

magánhangzóilleszke

dés сингармонізм;

гармонія голосних

magánhangzók

osztályozása

класифікація

голосних

magánhangzók sora

és emelkedése ряд і

піднесення голосних

magánhangzók

голосні звуки

magánhangzókészlet

→ vokalizmus

magánhangzós

голосний

magánhangzótörvény

закон голосних

magánhangzó-

váltakozás

чергування голосних

звуків

magas

magánhangzók

голосні звуки

високого підняття

magatartáskutatás →

etológia

magyar ajkú (nyelvű)

lakosság

угорськомовне

населення

magyar nyelv угорська

мова

magyar nyelvészet

угорська філологія

magyarázó kötőszók

пояснювальні

сполучники

magyarázó mondat

пояснювальне

речення

magyarázó mondat-

részek пояснювальні

члени речення

magyarázó olvasás

пояснювальне

читання

makaróni nyelv

макаронічна мова

makaróni stílus

макаронічний стиль

maradandó

незмінний

maradvány залишок

marker маркер

maró gúny їдка

посмішка;

сарказм

más nyelvek görög

szavai грецизми

más szófaj

tulajdonságait

mutató hibrid

szavak вербоїди

második jelzőrend-

szer друга сигнальна

система

másodlagos

csoportok вторинні

групи

másodlagos hangsúly

додатковий наголос

másodlagos jelölés

вторинна номінація

másodlagos

jelrendszer друга

сигнальна система

másodlagos

szocializáció

вторинна

соціалізація

másodlagos szójelen-

tés вторинне

значення слів

mássalhangzó

akkomodáció

консонантна

акомодація

mássalhangzó

приголосний

mássalhangzó-

állomány

консонантизм

**mássalhangzócsoport
ok leegyszerűsítése**
спрощення груп
приголосних звуків

mássalhangzó-torlódás
збіг приголосних

**mássalhangzó-haso-
nulás** асиміляція
приголосних

mássalhangzóírás
консонантне письмо

**mássalhangzók
elterjedtsége a világ
nyelveiben**
поширення у мовах
світу звукотипів
приголосних

**mássalhangzók
osztályozása**
класифікація
приголосних

**mássalhangzók
további jellemzők
alapján történő
megkülönböztetése**
розрізнення
приголосних за
додатковими
ознаками

mássalhangzók
приголосні звуки

**mássalhangzórendsze-
r** консонантизм

**mássalhangzós
nyelvek** консонантні
мови

mássalhangzós
консонантний

**mássalhangzó-
torlódás** збіг
приголосних

**mássalhangzó-
torlódások**
feloldatlansága
неповноголосся

**mássalhangzóval
kezdődő szótagok**
прикритий склад

**matematikai módszer
a nyelvtudomány-
ban** математичні
методи у лінгвістиці

**matematikai nyelv-
szet** математична
лінгвістика

maximák максими

mediális ige середній
стан

meditáció медитація
megállapítás
 констатив
megállapodás →
szerződés
megbélyegzett
 затаврований
megengedő
előjárószó допустові
 прийменники
megengedő kötőszók
 допустові
 сполучники
megengedő
mellékmondat
 допустове підрядне
 речення
megértés ашперцепція
megértő hallgatás
 емпатичне слухання
megfelelés
 відповідність
megfelelő → adekvát
megfordíthatóság →
reverzibilitás
meghatalmazás
 доручення
meghatározás
 визначення

meghatározó elem
 визначальний
 фактор
meghatározó szerep
 сигніфікативна
 функція
meghosszabbodás →
nyúlás
megjegyzés примітка
megjelenít
 зображувати
megjelölt позначений
megkülönböztető
elem
 розпізнавальний
 елемент
megkülönböztető erő
 розпізнавальна сила
megkülönböztető
írásmód
 диференційовані
 написання
megkülönböztető
jegy
 розпізнавальний
 знак
megkülönböztető
jegyek дистинктивна
 ознака

megkülönböztető

szerep дистинктивна

функція

megkülönböztető

дистинктивний

megnevezés →

nomináció

megnevező funkció

номінативна

функція

megnyilatkozás

висловлювання

megnyilatkozás

aktuális tagolódása

актуальне членування
висловлювання

megnyilatkozás

explicit módon

kifejezett célja

експліцитна мета

висловлювання

megnyilatkozás

magja ядро

висловлювання

megnyilatkozás

tárgya тема

висловлення

megnyilatkozás

висловлювання

megnyilatkozási alap

основа

висловлювання

megszab

встановлювати

megszakított

körmondat

обірваний період

megszakított mondat

обірване речення

megszemélyesítés →

perszonifikáció

megszólítás звертання

megszólító alak

кличний відмінок

megszólító eset →

vocativus

megszólító mondat

вокативне речення;

звертання-речення

megszorítás

обмеження

meggyőzés персвазія;

переконування

meggyőző beszéd

переконливість

мовлення

mellékelés конфіксація

mellékes другорядний

mellékhangsúly

побічний наголос

mellékjelentés дру-

горядне значення

melléklet конфікс

melléknév прикметник

melléknevek fokozása

ступені порівняння

прикметників

melléknevek szótári

alakja початкова

форма прикметника

melléknevek teljes

alakja повні

прикметники

melléknevesülés

ад'сктивація

melléknévi ад'сктивний

melléknévi fordulat

прикметниковий

зворот

melléknévi igenév →

participium

melléknévi igeneves

szerkezet дісприк-

метниковий зворот

melléknévi névmás

означальні

займенники

melléknévi szókapcso-

lat ад'сктивні

словосполучення

mellékszöng призвук

mellérendelés →

parataxis

mellérendelő

kapcsolat сурядний

зв'язок

mellérendelő

kötőszók сурядні

сполучники

mellérendelő össze-

tett mondat склад-

носурядне речення

mellérendelt сурядний

mellőzés замовчуван-

ня; ігнорування

mély magánhangzók

голосні звуки

низького підняття

mélyszerkezet

глибинна структура

mélysintaktika

глибинний синтаксис

memoárok мемуари

mentális kifejeződés

ментальні

репрезентації

mentális lexikon

МЕНТАЛЬНИЙ ЛЕКСИКОН

mentalitás менталітет

mennyiségi hangsúly

КВАНТИТАТИВНИЙ

НАГОЛОС

mennyiségi módszer

a nyelvtudomány-

ban кількісні методи

в мовознавстві

mennyiségi redukció

кількісна редукція

mérnöki nyelvészet

інженерна

лінгвістика

mesterséges →

szintetikus

mesterséges

nemzetközi nyelvek

штучні міжнародні

мови

mesterséges név

штучна назва

mesterséges nyelv

синтетична мова;

штучна мова

mesterségesség

mutatója індекс

синтетичності

meta nyelvészet

металінгвістика

metafora метафора

metaforikus

метафоричний

metaforikus kiterjesz-

tés метафоричне

розширення

metaforikus névátvitel

метафоричне

перенесення

найменувань

metaforizáció

метафоризація

metalogika металогіка

metalogizmus

металогічність

metamodell

метамодель

metanyelv метамова

metanyelvi funkció

метамовна функція

metaplazmus

метаплазм

metatézis метатеза;

перестановка

metonímia метонімія

metonimikus

метонімічний

metonimikus névát-

vitel метонімічне

перенесення

найменувань

metrikus

метричний

mező поле

migráció міграція

mikrotoponima

мікротопонімія

mikrotoponímiai

vizsgálat

дослідження

мікротопонімії

mimézis мімезис

mimika міміка

minimális erőfeszítés

elmélete теорія

мінімального зусилля

minimális szemben-

állás мінімальна

опозиція

minimálpár

мінімальна пара

minimum szótárak

словники-мінімуми

minőségi fok

kategóriája категорія

ступеня якості

minőségi redukció

якісна редукція

minősített

маркований

minta парадигма

mnemonika мнемоніка

mód модус; спосіб

modális модальний

modális ige модальні

дієслова

modális jelentés

модальні значення

modális

módosítósók

модальні частки

modális szavak

модальник

modalitás модальність

modell модель

modellelmélet теорія

моделей

modellezés

моделювання

modern nyelvek нові

мови

modern ukrán irodal-

mi nyelv сучасна

українська літератур-

на мова

módhatározói mellék-

mondat складнопід-
рядне речення з під-
рядними способом дії

módosító поправка;
доповнення

módosított jelentés
модифікаційне
значення

módosulat модифікація

módozat kategóriája

категорія модальності

módszer метод

módszer прийом

módszertan

методологія

mondat ekvivalense

еквівалент речення

mondat és ítélet

речення і судження

mondat feletti egység

надфразова єдність

mondat речення

mondatalkotás

складання речень

mondatelemzés

розбір речення

mondatfoszlány

фрагмент речення

mondatfűzés спосіб

побудови і

пов'язування

речення

mondathangsúly

фразовий наголос

mondatösszefüggés

фразовий контекст

mondatrész член

речення; фразовий

член

mondatszakas

ритмічна група

mondatszerkesztés

побудова речення

mondatszerkezet

синтаксична

конструкція

mondatszók слова-

речення

mondattan синтаксис

mondattani alap

синтаксична основа

mondattani anaforák

синтаксична

анафора

mondattani deriváció

синтаксична

деривація

mondattani egységek

синтактичні
комплекси;
синтаксичні одиниці

mondattani elemzés

синтаксичний
розбір

mondattani formák

синтаксичні форми

mondattani kalkok

синтаксична калька

mondattani kapcsolat

синтаксичний
зв'язок

mondattani

kategóriák

синтаксичні
категорії

mondattani stilisztika

синтаксична
стилістика

mondattani szerkezet

синтаксична
конструкція

mondattani szünet

синтаксична пауза

mondattani tipológia

синтаксична
типологія

mondattani viszony

синтаксичні
відношення

mondattani

синтаксичний

mondattanilag

meghatározott

jelentés

синтаксично
зумовлене значення

mondattípusok типи

речень

mongol nyelv

монгольська мова

mongol nyelvcsalád

монгольська сім'я
мов

monoftongizálódás

монофтонгізація

monoftongus

монофтонг

monogenezis

моногогенез

monogenezis elmélet

теорія моногенезу

monológ монолог

monologikus beszéd

монологічне
мовлення

monoszemantikus
szavak моносемантичні слова;
 однозначні слова

monoszmia
 моносемія

montázs монтаж

morf морф

morféma kiválasztás
 виділення морфем

morféma szótárak
 морфемні словники

morféma típus види морфем

morféma változat
 варіанти морфем

morféma морфема

morfémaelemzés
 морфемний аналіз

morfémák
alakazonossága
 омонімія морфем

morfemika морфеміка

morfefonémikus
 морфофонемічний

morfofonológia
 морфофонологія

morfológia
 морфологія

morfológiai forma
 морфологічна форма

morfológiai paradigma
 морфологічна парадигма

morfológiai stilisztika
 морфологічна стилістика

morfológiai szótagolás
 морфологічне членування слова

morfológiai
 морфологічний

morfologizálódás
 морфологізація

morfonológia
 морфонологія

morzeábécé азбука морзе

moszkvai fonológiai iskola московська фонологічна школа

motiváció nélküli hangutánzás демотивація ономакопей

motiváció мотивація

motiválatlan szójelentés немотивовані значення слів

motivált szójelentés МОТИВОВАНІ ЗНАЧЕННЯ СЛІВ
mozaikszó акронім
mozgás кінема
mozgások összehangolására való képesség паракінесика
mozgást jelentő igék дієслова руху
mozgatórugó мотив;
 спонукальна сила
mozgó hangsúly динамічний наголос;
 рухомий наголос
mozzanatos igealak однократний вид
mögöttes прихований
mögöttes ábrázolás приховане зображення
mögöttes cél імпліцитна мета
mögöttes értelem імпліцитний смисл
mögöttes прихований
multilingvizmus багатомовність;
 полілінгвізм

mutáció чергування ГОЛОСНИХ
mutató járulékszók вказівні частки
mutató névmás вказівний займенник
mutatószó вказівні СЛОВА
múlt idő минулий час
múlt idejű participium дієприкметник МИНУЛОГО ЧАСУ
mű együttes ансамблі творів
mű твір
műfaj жанр
műfordítás художній переклад
műszaki gondolkodás технічне мислення
műszeres fonetika інструментальна фонетика
műveltető ige каузативне дієслово
művészi fordítás художній переклад

N

nagybetű велика

літера

nagyítás збільшення**naiv etimológia** наївна

етимологія

napló щоденник**naturalisztikus irány-****zat** натуралістичний

напря́м

naturalizmus

натуралі́зм

nazális magánhangzók

носові́ голосні́ звуки

nazális mássalhang-**zók** назальні́ приго-

лосні́; носові́

приго́лосні́ звуки

nazális назальний**nazalizáció**

назализа́ція

negatív jelentés-**többség** пейориза́ція**negatív összehasonlí-****tás** негативне

порівня́ння

nem рі́д**nem egyeztetett igei****állítmány** неузгод-

жений діслівний

присудок

nem egyeztetett jelző

неузгоджене

означення

nem egyeztetett tárgy

неузгоджений

додаток

nem ejthető mással-**hangzók** невимовні

приго́лосні́

nem nazalizálódott**magán- és mással-****hangzók** неназализо-

вані́ голосні́ й

приго́лосні́

nem palatalizálódó**mássalhangzók**

непалаталізовані́

приго́лосні́

nem ragozható**főnevek**

невідмінювані́

іменники

nem ragozható melléknevek
неморфологізовані прикметники

nem szótagképző hangok нескладові звуки

nem szótagképző mássalhangzók
нескладовий голосний

nem teljes értékű szavak неповнозначні (службові) слова

nem teljes szituatív mondat ситуативні неповні речення

néma німий

német nyelv німецька мова

német nyelvjárási atlasz німецький діалектологічний атлас

nemi sztereotípia
гендерний стереотип

nemzeti kisebbség
національна меншина

nemzeti nyelv
національна мова

nemzeti szókincs
загальнонародна лексика

nemzeti sztereotípia
етнічний стереотип

nemzetiségi kétnyelvűség національна двомовність

nemzetiségi nyelvpolitika
національно-мовна політика

nemzetközi nyelv
міжнародна мова

nemzetközi szókészlet інтернаціональна лексика; інтернаціоналізми

neo-humboldtizmus
неогумбольдтіанство

neolingvisztika
неолінгвістика

neologizmus
неологізм

neologizmusok szótára словники неологізмів

neologizmusok

неологізми

népetimológia

народна етимологія

népi народний

népköltészeti szókincs

народно-поетична

лексика

népnevek →

etnonimák

népnévtan етноніміка

népnyelv народна мова

népnyelv просторіччя

népnyelvi kapcsolatok

етномовні

контакти

népnyelvi szókincs

просторічна лексика

népnyelvi

просторічний

neurolingvisztika

нейролінгвістика

neutrális szókészlet

нейтральна лексика

neutralizáció

нейтралізація

név¹ ім'я

név² назва

névadás номінація;

присвосння імені

névelő → **artikulus**

névjegyzők іменний

показчик; список

névmás → **pronomen**

névmási főnevek зай-

менникові іменники

névmási határozószók

займенникові

прислівники

névmási melléknevek

займенникові

прикметники

névmási számnevek

займенникові

числівники

névsor іменний

список

névszó ім'я

névszói állítmány

іменний присудок

névszói-igei állítmány

іменний складений

присудок

névszóragozás →

deklináció

névtan →

onomasztika

névtelen → **anonim**
névutó постпозиція
nézőpont погляда
Niger-kongói nyelvek
 нігеро-конголезькі
 мови
nómenklatúra
 номенклатура
nomináció номінація
nominális mondat
 називне речення
nominális stílus
 номінальний стиль
nominatív jelentés
 номінативне
 значення
nominatív mondat
 номінативне
 речення
nominatív nyelvek
 номінативні мови
nominativus
 називний відмінок;
 номінатив; пряий
 відмінок
**non-verbális kommu-
 nikáció** невербальна
 комунікація

nonverbális
kommunikációs
eszközök
 невербальні засоби
 спілкування
nonverbális
kommunikációs
rendszerek система
 невербальної
 комунікації
norma норма
normális
 нормативність
normalizáció
 нормалізація
normatív
 нормативний
normatív flexió
 нормативні флексії
nosztratikus elmélet
 ностратична теорія
nota bene нотабене
novella новела
nőnem жіночий рід
nőrim жіноча рима
null flexió нульова
 флексія
null hang нуль звука

Ny

nyelv – a kommunikáció univerzális eszkö-

ze мова – універсальний засіб спілкування

nyelv (szerv) язык

nyelv (langue) мова

nyelv elülső részével

képzett передньо-язиковий

nyelv és bázis мова і базис

nyelv és beszéd мова і мовлення

nyelv és felépítmény

мова і надбудова

nyelv és gondolkodás

мова і мислення

nyelv és nemzet мова і народ

nyelv és személy мова і особа

nyelv és társadalom

мова і суспільство

nyelv genetikai

módszer лінгво-генетичний метод

nyelvállapot мовний стан

nyelvállás 1. положення
язика; 2. піднесення

nyelvatlasz

лінгвістичний атлас

nyelvbotlás обмовка

nyelvbúvár дослідник мови; мовознавець; лінгвіст

nyelvcsalád мовна сім'я; сім'я мов

nyelvcsap язичок

nyelvcsoport

група мов;
мовна група

nyelvcsúcs

кінчик язика

nyelvek érintkezése

контактування мов

nyelvek keresztezése

схрещення мов

nyelvek megkülön-

böztetése диференціація мов

MAGYAR–UKRÁN NYELVÉSZETI SZAKSZÓTÁR

nyelvelmélet теорія

мов

nyelvelsajátítás

засвосння мови

nyelvelmlék мовна

пам'ятка; писемна

пам'ятка

nyelven kívüli →

extralingvális

nyelven kívüli

kommunikáció

конситуація

спілкування

nyelven kívüliség

конситуація

nyelvérzék мовне

почуття; почуття мови

nyelvész лінгвіст;

мовник; філолог

nyelvészet → **filológia**

nyelvészet és ana-

tómia мовознавство

й анатомія

nyelvészet és antropo-

lógia мовознавство й

антропологія

nyelvészet és élettan

мовознавство і

фізіологія

nyelvészet és filozófia

мовознавство і

філософія

nyelvészet és fizika

мовознавство і фізика

nyelvészet és földrajz

мовознавство й

географія

nyelvészet és iroda-

lomtudomány мово-

знавство і літературо-

знавство

nyelvészet és jelentés-

tan мовознавство і

семіотика

nyelvészet és kiber-

netika мовознавство

й кібернетика

nyelvészet és logika

мовознавство і логіка

nyelvészet és mate-

matika мовознав-

ство і математика

nyelvészet és néprajz

мовознавство й

етнографія

nyelvészet és orvostan

мовознавство і

медицина

MAGYAR–UKRÁN NYELVÉSZETI SZAKSZÓTÁR

nyelvészet és pszichológia мовознавство і психологія

nyelvészet és régészet мовознавство й археологія

nyelvészet és szociológia мовознавство і соціологія

nyelvészet és történelem мовознавство й історія

nyelvészeti філологічний; мовознавчий; лінгвістичний

nyelvészeti atlasz лінгвістичний атлас

nyelvészeti fogalmak szótára словник лінгвістичних термінів

nyelvészeti fogalmak лінгвістичні терміни

nyelvészeti folyóiratok лінгвістичні журнали

nyelvészeti fordulat ідіоматичний зворот; ідіома; вираз

nyelvészeti földrajz

лінгвістична географія

nyelvészeti jelek

лінгвістичні знаки

nyelvészeti jelelmélet

лінгвосеміотика

nyelvészeti

jelenségek мовні явища

nyelvészeti korpusz

лінгвістичний корпус

nyelvészeti

költészetten v poétika

лінгвопоетика

nyelvészeti

metaelmélet

метатеорія мовознавства

nyelvészeti

relativizmus

лінгвістичний релятивізм

nyelvészeti statisztika

лінгвістична статистика; лінгвостатистика

nyelvészeti stilisztika

лінгвістична

стилістика

nyelvészeti strukturalizmus

структуралізм

у мовознавстві

nyelvészeti szótár

філологічний словник

nyelvészeti területek

лінгвістичні ареали

nyelvészeti tipológia

лінгвістична

типологія

nyelvészeti törvényszerűségek

лінгвістичні закономірності

nyelvészkedés

лінгвістична

діяльність; заняття

мовознавством

nyelvészkedik

займатися

мовознавством

nyelvészködik

лінгвістичний

гурток

nyelvezet мова; стиль

nyelvfejlődés

розвиток мови

nyelvfilozófia

філософія мови

nyelvöldrajz →

nyelvészeti földrajz

nyelvöldrajzi

мódszer метод

лінгвістичної

географії

nyelvgyakorlat

практичні заняття з

мови; мовна

практика

nyelvgyilkosság

лінгвоцид

nyelvhasznítás

порівняльне або

компаративне

вивчення мов

nyelvhasználat

мовлення; вживання

мови; мовна

практика;

nyelvhasználati який

стосується

вживання мови;

nyelvháttal képzett

mássalhangzó →

dorzális

mássalhangzó

nyelvheggyel képzett

mássalhangzók →

apikális mássalhangzók

nyelvhelyesség

культура мови;

nyelvhiba мовна

помилка

nyelvi → **lingvális**

nyelvi ág (vmely nyelvcsaládban)

гілка мов

nyelvi asszimiláció

мовна асиміляція

nyelvi egységek мовні

одиниці

nyelvi érintkezés

мовні контакти

nyelvi fejlődés az

egyedfejlődésben

розвиток мовлення в

онтогенезі

nyelvi fejlődés

elmélete теорія

розвитку мови

nyelvi formák форми

мови

nyelvi funkciók

функції мови

nyelvi gazdagság

багатство мовлення

nyelvi genealógia

генеалогія мов

nyelvi gének мовні гени

nyelvi globalitás

глобальність мови

nyelvi hangok звуки

мови

nyelvi hangulat мовне

чуття

nyelvi helyhez kötöttség

локальність мови

nyelvi hiba мовна

помилка

nyelvi illemszabályok

мовний етикет

nyelvi jártasság

мовленнєва навичка

nyelvi játék

мовленнєві ігри

nyelvi jel мовний знак

nyelvi jellemzők

мовна характеристика

nyelvi kapcsolatok

мовні контакти

nyelvi képesség

здатність до

вивчення мов

nyelvi kettősség

ДИХОТОМІЯ

nyelvi kikérdezés

МОВНЕ ОПИТУВАННЯ

nyelvi kisebbség

МОВНА МЕНШІНА

nyelvi kísérlet

ЛІНГВІСТИЧНИЙ

ЕКСПЕРИМЕНТ

nyelvi klisé МОВНИЙ

ШТАМП

nyelvi kompetencia

ЛІНГВІСТИЧНА v.

МОВНА КОМПЕТЕНЦІЯ

nyelvi korlát МОВНИЙ

БАР'ЄР

nyelvi kultúra

КУЛЬТУРА МОВИ

nyelvi liga МОВНІ ЛІГИ

nyelvi mozgásérzék

МОВНІ КІНЕСТЕЗІЇ

nyelvi műfaj

МОВЛЕННЕСВИЙ ЖАНР

nyelvi norma МОВНА

НОРМА; НОРМА МОВНА

nyelvi összefoglalás

МОВНА РЕКАПІТУЛЯЦІЯ

nyelvi portré МОВНИЙ

ПОРТРЕТ

nyelvi regionalitás

РЕГІОНАЛЬНІСТЬ МОВИ

nyelvi rendszer

СИСТЕМА МОВИ

nyelvi ritmus РИТМ

МОВИ

nyelvi sokféleség

МОВНА

РІЗНОМАНІТНІСТЬ

nyelvi stílus МОВНИЙ

СТИЛЬ

nyelvi struktúra

СТРУКТУРА МОВИ

nyelvi személyiség

МОВНА ОСОБИСТІТЬ

nyelvi szintek МОВНІ

РІВНІ; РІВНІ МОВИ

nyelvi szituáció МОВНА

СИТУАЦІЯ

nyelvi szocializáció

МОВНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ

nyelvi szókincs ЛЕК-

СИЧНИЙ СКЛАД МОВИ

nyelvi tabu МОВНЕ ТАБУ

nyelvi takarékoság

ЛІНГВІСТИЧНА

ЕКОНОМІЯ

nyelvi tempó ТЕМП

МОВИ

nyelvi térség мовна територія
nyelvi tevékenység мовна діяльність
nyelvi unió мовний союз
nyelvi univerzálék мовні універсали
nyelvi visszafejlődés мовні регресії
nyelvileg у мовному відношенні
nyelviskola курси іноземних мов
nyelvismeret володіння мовою
nyelvjárás діалект; говір; говірка
nyelvjárás atlasz → **dialektológiai atlasz**
nyelvjárás kontinuum діалектний континуум
nyelvjárás sajtóság діалектизм
nyelvjárás szótár → **tájszótár**
nyelvjárás térkép → **dialektológiai térkép**

nyelvjárás діалектний
nyelvjáráskutatás дослідження діалектів
nyelvjáráskutató діалектолог
nyelvjárások közötti kapcsolatok міждіалектні контакти
nyelvjárás tan → **dialektológia**
nyelvjárás tan діалектологічний
nyelvkalauz мовний путівник
nyelvkészség мовні навички
nyelvkeveredés змішання v змішування мов
nyelvkönyv підручник з мови
nyelvközi → **interlingvális**
nyelvközi homonimák міжмовні омоніми

nyelvközösség мовна

спільність

nyelvművelés

культура мови

nyelvművelő той, хто

займається

культурою мови;

спеціаліст з

культури мови

nyelvoktatás

викладання мови

nyelvoktatás-politika

політика в галузі

викладання мов

nyelvóra мовний урок;

урок мови

nyelvpedagógia

лінгвопедагогіка

nyelvpolitika мовна

політика

nyelvrendszer система

мови, мовна система

nyelvrokonság мовна

спорідненість;

спорідненість мов

nyelvromlás псування

мови

nyelvsíp язичкова

труба

nyelvszabály мовне

правило

nyelvszakos diák

студент мовного

відділення

nyelvszakos tanár

викладач мови;

мовник

nyelvszemlélet лінгвіс-

тичний або мовний

підхід або аспект

nyelvszerkezet мовна

структура; структура

мови

nyelvszociológia

соціологія мови

nyelvtan →

grammatika

nyelvtanár викладач

мови

nyelvtanfolyam курси

мови; мовні курси

nyelvtani alakok

граматичні форми

nyelvtani alany

граматичний підмет

nyelvtani egyeztetés

граматичне

узгодження

nyelvtani elemzés

граматичний аналіз

nyelvtani feltételek

граматичні умови

nyelvtani forma

граматична форма

nyelvtani helyesség

грамотність

nyelvtani hiba

граматична

помилка

nyelvtani homonímia

граматична омонімія

nyelvtani jelentés

граматичне значення

nyelvtani kapcsolat

граматичний зв'язок

nyelvtani kategória

граматична категорія

nyelvtani kategóriák

változásai зміни в

системі граматичних

категорій

nyelvtani nem

граматичний рід

nyelvtani norma

граматична норма

nyelvtani szabály

граматичне правило

nyelvtani szám

граматичне число

nyelvtani szerelés (a szótárak szócikkei esetében) ремарка

nyelvtani szinonimák

граматичні синоніми

nyelvtani univerzálék

універсальні

граматики

nyelvtani граматичний

nyelvtanilag függet-

len, de fonológiailag

függő szó (pl.

névmás) клітики

nyelvtanilag helyes

грамотний

nyelvtanilag helytelen

неграмотний

nyelvtanítás

викладання мови

nyelvtankönyv

граматика; посібник

з граматики

nyelvtanulás вивчення

мови

nyelvtelhetség здібність

вивчення до мов

nyelvtérület мовний
ареал; територія
поширення мови
nyelvtipológia мовна
типологія
nyelvtípus типи мов
nyelvtisztaság чистота
мови; пуризм
nyelvtisztító пурист
nyelvtörő kifejezés
скоромовка
nyelvtörő скоромовка
nyelvtörténet історія
мови
nyelvtörténeti істори-
ко-лінгвістичний;
який стосується
історії мови
nyelvtörvény мовний
закон; закон мови
nyelvtudás володіння
мовою
nyelvtudás szintje pi-
вень володіння мовою
nyelvtudomány мово-
знавство; лінгвістика
nyelvtudományi
мовознавчий;
лінгвістичний

nyelvtudományi
intézet інститут
мовознавства
nyelvtudományi
társaság лінгвіст-
тичне товариство
nyelvtudós мово-
знавець; лінгвіст
nyelvújítás неологія;
оновлення мови
nyelvújító оновник
мови
nyelvvel képzett
язиковий
nyelvvizsga іспит з
мови
nyelvvizsga-
bizonyítvány
свідоцтво або
сертифікат про
іспит з іноземної
мови
nyelvvizsga-
előkészítő який
готує до іспиту з
мови
nyelvezavar розлад
мови
nyenyec ненецький

nyersfordítás підрядковий або буквальний переклад
nyilatkozat →
deklaráció
nyílt відкритий
nyílt magánhangzó широкий голосний
nyílt szótag відкритий v неприкритий склад
nyitott körmondat незамкнений період
nyitottság відкритість
nyomaték наголос
nyomatékhangsúly емпатичний наголос
nyomdahiba
 друкарська помилка

nyomdai друкарський
nyomdahiba
 друкарська помилка
nyomdakész готовий до друку
nyomtatott друкований
nyomtatott betű
 друковані літери
nyomtatvány
 формуляр; бланк
nyugati szláv nyelvek
 західнослов'янські мови
nyugatnémet західнонімецький, західногерманський
nyúlás подовження

O

objektív kapcsolat
 об'єктні відношення
objektív modalitás об'єктивна модальність
obi-ugor обсько-угорський

obstruens шумні звуки
okhatározó обставина причини
okhatározói előjárószók причинові прийменники

okhatározói kötőszó

причинові

сполучники

okhatározói mellék-

mondat підрядне

речення причини

okkasionális szavak

оказіональні слова

okkazonalista

jelentés оказіональні

значення

okkazonalizmus

оказіоналізми

oklevelek és más

források грамоти та

інші джерели

olasz nyelv італійська

мова

oldalréshangok →

laterális

mássalhangzók

oldalsó

mássalhangzók

бокові приголосні

звук

omega (a görög ábécé

utolsó betűje) омега

onomaszilógia

ономасіологія

onomasztika

ономастика

onomasztikai szótár

ономастичний

словник

onomasztikai

ономастичний

onomatopoezis

звуконаслідування;

ономатопея

opcionális

опціональний

oppozíció опозиція

oppozíciós

опозиційний

optatív оптатив

oráció орація

orálisok ротові

голосні

oratio recta пряма

мова

orientalizmus

орієнталізми

orosz filológia →

ruszisztika

orosz nyelv російська

мова

orrhangok → **nazális**

magánhangzók

orrhangú színezetet

kap назалізуватися;
набувати носового
відтінку

orrüreg порожнина
носа

ortodoxia ортодоксія

ortoepie орфоепія

ortográfia орфографія

ortológia ортологія

osztály розряд;
категорія

osztályozás

класифікація

**osztályozási kate-
góriák** класифі-
каційні категорії

osztó elemzés дистри-
бутивний аналіз

osztó mondatban

дистрибутивний
синтаксис

oximoron оксиморон

o-zás окання

Ó

ófelnémet давньо-
верхньонімецька
мова

ógörög nyelv

давньогрецька мова

óhaj побажання

óhajtó mód → optatív

óhajtó mód умовний
спосіб дієслова

óhajtó mondat умовні
речення

óorosz nyelv

давньоруська мова

ószláv nyelv

старослов'янська
мова

**ószláv nyelvből átvett
szavak**

старослов'янізми

óukrán irodalmi nyelv

давня українська
літературна мова

Ö

önálló jelentéssel bíró

автосемантичний

önálló jelentéssel bíró

szó повнозначні

слова; самостійні

слова

önálló jelentéssel bíró

szófajok

повнозначні

частини мови

önálló szófajok

самостійні частини

мови

önbemutató

самопрезентація

önéletrajz

автобіографія

önelnevezés автонім

önértékelési teszt тест

самооцінки

önkorrekció

автокорекція

önműködő

автоматичний

önszuggesztívó

аутосугестія

örmény nyelv

вірменська мова

örmény nyelvcsoport

вірменська група мов

össze nem illőség →

inkongruencia

összeegyeztethetlen

ség

несполучуваність

összeegyeztethetőség

→ **koherencia**

összeegyeztethetőség

сполучуваність

összefüggés контекст

összefüggő beszéd

зв'язне мовлення

összefüggő jelentés

зв'язане значення

összefüggő szöveg

зв'язний текст

összegzés

резюмування

összegző jegyek

інтегральні ознаки

összegző széma

інтегральна сема

összehangolás →

koordináció

összehasonlítás

порівняння

összehasonlító

alárendelő mondat

порівняльне

підрядне речення

összehasonlító

fordulat

порівняльний

зворот

összehasonlító

grammatika

порівняльна

граматика

összehasonlító

hangtan зіставна

фонетика

összehasonlító

kötőszók

порівняльні

сполучники

összehasonlító

módszer зіставний

метод;

компаративний

метод

összehasonlító

nyelvészet

компаративістика;

зіставна граматика

összehasonlító

nyelvtipológia

порівняльна

типологія мов

összehasonlító

nyelvtudomány

зіставне

мовознавство

összehasonlító

stilisztika

порівняльна

стилістика

összehasonlító

szókészlettan

зіставна

лексикологія

összehasonlító-

történeti módszer

порівняльно-

історичний метод

összehasonlító-

történeti nyelvtan

порівняльно-

історична граматика

összejátszás змова;

зговір

összekapcsolás

ДИПЛАСТІЯ

összekapcsolhatóság

КОНЕКТИВНІСТЬ

összemérhetetlenség

НЕСУМІРНІСТЬ

összeolvadás ЗЛИТТЯ

összeszerelhetőség

ЗБІРНІСТЬ

összetartó erő →

КОХЕЗІО

összetett alakok

СКЛАДЕНІ ФОРМИ

összetett alany

СКЛАДЕНИЙ ПІДМЕТ

összetett állítmány

СКЛАДНИЙ ПРИСУДОК

összetett elementáris

mondat СКЛАДНЕ

ЕЛЕМЕНТАРНЕ

РЕЧЕННЯ

összetett előljárósók

ВТОРИННІ

ПРИЙМЕННИКИ;

СКЛАДНІ

ПРИЙМЕННИКИ

összetett előljárósók

СКЛАДЕНІ

ПРИЙМЕННИКИ

összetett hang

СКЛАДНИЙ ЗВУК

összetett igei

állítmány СКЛАДНИЙ

ДІСЛІВНИЙ ПРИСУДОК

összetett kötőszók

СКЛАДНІ СПОЛУЧНИКИ

összetett mondat

СКЛАДНЕ РЕЧЕННЯ

összetett mondattani

egész СКЛАДНЕ

СИНТАКСИЧНЕ ЦІЛЕ

összetett mondattani

szerkezetek СКЛАДНІ

СИНТАКСИЧНІ

КОНСТРУКЦІЇ

összetett név СКЛАДНА

НАЗВА

összetett névszói

állítmány СКЛАДЕНИЙ

ІМЕННИЙ ПРИСУДОК

összetett számnév¹

СКЛАДЕНИЙ ЧИСЛІВНИК

összetett számnév²

СКЛАДНИЙ ЧИСЛІВНИК

összetett szinkretikus

mondat СКЛАДНЕ

СИНКРЕТИЧНЕ

РЕЧЕННЯ

összetett szó складні
слова

összetett szókapcsolat
складне словосполу-
чення

összetett szuffixumok
складні суфікси

összetett univerzálék
складні універсали

összetevő →

konstituens

összetevős elemzés
компонентний
аналіз

összevon скорочувати

ötlet інвенція

ötnyelvű szótár п'яти-
мовний словник

Ő

ősembertan →
paleoantropológia

ősforma праформа

őshaza
прабатьківщина

őshonos nyelvek
автохтонні мови

**ősi írásbeliséggel
rendelkező nyelvek**
старописемні мови

ősi szavak
споконвічні слова

őslakos абориген

ősnyelv мова-основа;
прамова

ősorosz nyelv
прааруська мова

őstörténet праісторія

ősukrán nyelvjárások
протоукраїнські

говори

ősszláv nyelv

праслов'янська мова

P

palatális палатальний
palatális magánhang-

zók голосні звуки

переднього ряду

palatális mássalhang-

zók твердопіднебін-

ні приголосні

palatalizáció

палаталізація

palatalizálódott mással-

hangzók палаталізо-

вані приголосні

palatalizált mással-

hangzó пом'якше-

ний приголосний

palatalizált

пом'якшений

paleoantropológia

палеоантропология

paleográfia палеографія

palimpszesztus

палімпсест

palindrom паліндром

pár nélküli mással-

hangzók непарні

приголосні

parabola парабола

paradigmatika

парадигматика

paradigma парадигма

paradigmatikus

парадигматичний

paradigmatikus

viszony парадигма-

тичні відносини

paradoxon парадокс

parafrázis парафраза

paralelizmus

паралелізм

paralingvisztika

паралінгвістика

paralingvisztikai

eszközök

паралінгвістичні

засоби

paraméter параметр

paranyelv парамова

parataktikus kötőszók

паратактичні

сполучники

parataxis паратак西斯

сурядність

páratlan ige непарні дієслова
parazita szók слова-паразити
párbeszéd → **dialógus**
párbeszédesség діалогічність
parciális nyelvek парціальні мови
parentézis вставне речення; парентеза
párhuzamos váltakozás паралельне чергування
paronímák пароніми
paronomázia парономазія
páros igék парні дієслова
páros írásjelek парні розділові знаки
páros kötőszók парні сполучники
páros mássalhangzók парні приголосні звуки
participium дісприкметник

partikula частка
partikuláció партикуляція
partitívus партитив
paszigráfia пазиграфія
passzív beszéd-szervek пасивні мовні органи
passzív igenév пасивний дісприкметник
passzív melléknévi igenevek пасивні дісприкметники
passzív nyelvek пасивні мови
passzív szókincs пасивна лексика; пасивний словник
passzív toldalékok пасивні афікси
passzív пасивний
patronimikon патронімія
pejoráció пейорація
pejoratív зневажливий
pejorativitás зневажливість

példabeszéd притча
példaszöveg
 прецедентний текст
percepció сприйняття
percepció s fonetika
 перцептуальна
 фонетика
perceptív funkció
 перцептивна функція
perefrázálás
 перефразування
perfektum перфект
performációs
 перформаційний
performancia
 продуктивність
performatív funkció
 перформативна
 функція
performatív
 перформатив
pergamen пергамент
pergő mássalhangzók
 → tremulánsok
perifrázis перифраз
periódus період
perlokúció перлокуція
perlokúciós aktus
 перлокутивний акт

perlokúciós effektus
 перлокутивний ефект
perszeveráció
 персеверация
perszonifikáció
 персоніфікація;
 уособлення
perzsa nyelv перська
 мова
**phon (a fonéma-
 variánsok neve)** фон
pidzsin nyelv піджин
piktográfia
 піктографічне
 письмо
piktogram піктограма
pillanatnyi
mássalhangzók
 миттєві приголосні
plaszticitás
 пластичність
pleonazmus плеоназм
pluralia tantum
 категорія
 множинності
plurális множина
plusquamperfekt
 давноминулий час;
 плюсквамперфект

poétikus nyelvi funkció поетична функція мови
poétizmusok поетизми
pogány név язичницькі імена
polifongus поліфтонг
poligenezis полігенез
poligenezis elmélet теорія полігенезу
poliglott ember поліглот
poliszém багатозначний
poliszémia багатозначність; полісемія
poliszindeton полісиндетон; багатосполучниковість
poliszintetikus nyelvek полісинтетичні мови
polonizmus полонізм; запозичення з польської мови
pont крапка
pontosító mondatrészek уточнювальні члени речення

pontosító szerepű kiemelt mondatrészek уточнювальні відокремлені члени речення
pontosvessző крапка з комою
portugál nyelv португальська мова
postpositiv післяйменник
posszesszív посесивність
posztfixum постфікс
posztfixummal történnő szóalkotási módok постфіксальний спосіб словотворення
posztpozicionális toldalékok постпозитивні афікси
potenciális jelentés-elem потенційна сема
potenciális szavak потенційні слова
pozíció позиція

**pozicionális fonéma-
variáns** позиційні

варіанти фонем

pozicionális hangtani

folymatok

позиційні

фонетичні процеси

pozicionális

váltakozás

позиційне

чергування

pozitív töltetűvé válás

меліоризація

Prágai Nyelvész Kör

Празька лінгвістична

škola

pragmatika

прагматика

prédikáció предикація

predikatív egység

предикативна

одиниця

predikatív kapcsolat

предикативний

зв'язок

predikatív

melléknevek

предикативні

прикметники

predikatív

szó szerkezet

предикативне

словосполучення

predikatív предикатив

predikatívítás

присудковість

predikátum присудок;

предикат

prefixum префікс

prefixummal való

képzés префіксація

prefixumos szóképzési módszer пре-

фіксальний спосіб

словотворення

prepalatális передньо-

піднебінний

prepozíció препозиція

presztízis престиж

preszuppozíció

пресупозиція

produktív affixum

продуктивний афікс

produktív szuffixum

продуктивний

суфікс

produktív

продуктивний

produktivitás →
termékenység
programozási nyelv
 мова програмування
progresszív aspektus
 прогресивний
 аспект
proklitikus
 проклітики
prolepszis пролепсис
pronomen займенник
pronominalizáció
 прономіналізація
propagáció
 популяризація
propozíció
 пропозиція
proprioális főnevek
 пропріальні іменники
proszapodoszisz
 просаподосис
protazis протазіс
protetikus протезний;
 вставний
protézis протези
prototípus прототип
proxemika проксеміка
próza проза

prozódia просодія
prozódiai eszközök
 просодичні засоби
pszicholingvisztika
 психолінгвістика
**pszicholingvisztikai
 módszerek**
 психолінгвістичні
 методи
pszichológia alany
 психологічний
 підмет
**pszichológiai
 állítmány**
 психологічний
 присудок
pszichologizmus
 психологізм
publicisztika →
újságírás
publicisztikai stílus
 публіцистичний
 стиль
**publicisztikai
 szókincs** лексика
 публіцистичного
 стилю
purizmus пуризм

R

- rag** флексія
- ragasztó nyelv**
флективні мови
- ragozás** афіксація;
відмінювання;
словозміна
- ragozási lánc** слово-
твірний ланцюжок
- ragozási paradigma**
парадигма
- ragozási szótár**
словотвірний
словник
- ragozási típus**
словотвірний тип
- ragozástani**
kategóriák
словозмінні категорії
- ragozástípusok** типи
відмінювання
- ragozhatatlan szavak**
незмінні слова
- ragozható**
melléknevek
морфологізовані
прикметники
- ragoz** відмінювати
- ragozott igealak**
відмінювані форми
дієслова
- rámutatás** дейксис
- rámutató mozgás**
дейктичні рухи
- rámutató névmások**
дейктичні
займенники
- rávezető kérdés**
навідне питання
- receptió** рецепція
- receptív** рецептивний
- redukálódás** редукція
- redukált hangok**
редуковані голосні
- redundancia**
плеоназм
- redundáns**
багатослівний
- reduplikáció**
подвосня;
редуплікація
- referenciális**
референціальний

referens референт	regularizáció регуляризація
refrén приспів; рефрен	rejtett kategóriák приховані категорії
régi kézirat хартія; давні рукописи	rekonstruál реконструювати
régies архаїчний; застарілий	rekonstrukció реконструкція
regionális nyelvek регіональні мови	rekurrencia повторення
regionális nyelvjárás говірки певного регіону	rekurzió рекурсія
Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája Європейська хартія регіональних мов	relációs érték реляційне значення
regiszter реєстр	relációs morfémák реляційні морфєми
régmúlt idő → plusquamperfekt	relatív igeidő відносний час дієслова
regresszív asszimiláció регресивна асиміляція	relatív szókapcsolatok релятивні словосполучення
regresszív deriváció регресивна деривація	relativizmus релятивізм
regresszív igazodás регресивна акомодація	releváns szembenállás релевантна опозиція
	réma рема
	reminiscencia ремінісценція
	rendezés улаштування

rendhagyó igék

неправильні

дієслова

rendszer система

rendszereszerű kontextus системний контекст

контекст

rendszeretlen összefüggés несистемний

контекст

reneszánsz ренесанс

repetíció

повторення

replika репліка

reprezentatív funkció

репрезентативна

функція

reprezentatív

репрезентатив

részhang → spiráns

rész член; частина

részecske частка

részes eset давальний

відмінок

részeshatározó

непрямий додаток

давального відмінка

részeshatározó eset →

dativus

részleges egyeztetés

неповне узгодження

részleges főnevesülés

неповна

субстантивация

részleges hasonulás

неповна асиміляція;

часткова асиміляція

részleges homonimák

часткові омоніми

részleges ismétlés

частковий повтор

részleges kettőződés

часткова

редуплікація

részleges nyelvészet

часткове

мовознавство

részleges

palatalizáció

неповне

пом'якшення

részleges stilisztika

часткова стилістика

részleges szinonimák

часткові синоніми

részletek →

szemelvények

retorika риторика

retorikai alakzatok
 риторичні фігури
retorikai
ellentmondás
 риторичне
 заперечення
retorikai kérdés
 риторичне
 запитання
retorikai struktúra
 структура риторики
rétoromán nyelv
 ретороманська мова
reverz реверсивний
reverzibilitás
 зворотність
rezgésvizsgálat
 осцилографія
rezonancia резонанс
rezonáns hangok
 сонорні звуки
rezonáns
mássalhangzók
 сонорні приголосні
 звуки
rezonátor резонатор
rezümé резюме
rigmus примовка
rím рима

ritmika ритміка
ritmus ритм
ritmustan → **ritmika**
rokokó рококо
rokon споріднений
rokon értelmű szavak
 → **szinonimák**
rokon értelműség →
szinonimitás
 синонімія
rokonszó споріднені
 слова
rokonnyelvek
 споріднені мови
román nyelv
 румунська мова
román nyelvcsalád
 романська група мов
román nyelvész →
romanista
romanista романіст
romantika
 романтика
romboló folyamat
 деструктивний
 процес
rögtönzés →
improvizáció
 імпровізація

rögtönzött beszéd

мовлення

імпровізоване

rögtönzött nyelv

імпровізована мова

röntgenfényképezés

рентгенографія

rövid melléknevek

короткі

прикметники

rövid távú memória

короткотривала

пам'ять

rövidítés абрєвіатура

rövidítésekből álló

абрєвіатурна

rövidítésszótár

словник скорочень

rugalmasság →

plaszticitás

rúnák руни

ruszin nyelv

русинська мова

ruszisztika русистика

russzicizmusok

русизми

S

sajátos специфічний;

своєрідний

sajtónyelv газетна

мова; мова преси

sallang пуста пишно-

мовність

sallangmentes

неприкрашений

Sapir elmélete

гіпотеза Сєпіра

schwa нейтральний звук

segédige допоміжне

дієслово

segédszó службове

слово

selyp шепелявий

selypít шепелявити

selypítés шепелявість

séma схема

sematikus схематичний

sémi nyelvek семітські

мови

sémi-hámi nyelvcsa-

lád семіто-хамітська

сім'я мов

semleges нейтральний

semlegesnem

середній рід

semlegesülés

нейтралізація

sibbolet шиболет

sikerességi feltétel

критерії успіху

siketek jelnyelve мова

жестів глухих

siklóhang звук, що плавно

переходить в інший

silabizáció читати по

складах

simulás прилягання

simulószó → **klitikum**

singularia tantum

категорія одиничності

sino-kaukázusi tudomá-

mányok сіно-кавказькі

студії

sino-tibeti nyelvcsa-

lád китайсько-

тібетська сім'я мов

sírfelirat → **epitáfium**

skandál скандувати

skót nyelv

шотландська мова

skót nyelvjárás шот-

ландський діалект

sokféleség

різноманітність

soknyelvű →

többszavú

sokszavas

багатослівний

sor ряд

sor fölötti rövidítési

jel титло

soráthajlás

анжамбеман

sorfölötti mellékjel →

cikrumflexum

sorjelző → **marker**

sorrend послідовність

sorszámnevek поряд-

кові числівники

spanyol nyelv

іспанська мова

speciális hangtan

спеціальна фонетика

speciális nyelvészet

спеціальна граматика

speciális szókincs →

szakszókincs

specifikus ukrán

szókincs питома

українська лексика

spektrográfia

спектрографія

spekulatív gramma-

tika спекулятивна

граматика

spiráns mássalhang-

zók фрикативні

приголосні звуки

spiráns спіранти;

фрикативи;

фрикативні звуки;

цілітні приголосні

звук

spontán hangtani

változások

спонтанні

фонетичні зміни

spontán спонтанний

sportnyelv спортивна

лексика

standard nyelv

стандартна мова

statikus статичний

statisztika статистика

statisztikai módszer

статистичний метод

statisztikai univerzálé

статистичні

універсали

státusz → **presztízs**

statútum статут

stigmatizálás

стигматизація

stilisztika стилістика

stilisztikai alak(zat)

стилістичні фігури

stilisztikai elemzés

стилістичний аналіз

stilisztikai funkció

стилістична функція

stilisztikai hangtan

стилістична

фонетика

stilisztikai hiba

стилістична помилка

stilisztikai jegy

стилістична

позначка

stilisztikai jelentés

стилістичне значення

stilisztikai módszer

стилістичний метод

stilisztikai mondat

стилістичний

синтаксис

stilisztikai norma

СТИЛІСТИЧНА НОРМА

stilisztikai rendszer

СТИЛІСТИЧНА СИСТЕМА

stilisztikai színezet

СТИЛІСТИЧНЕ

ЗАБАРВЛЕННЯ

stilisztikai szinonimák

СТИЛІСТИЧНІ

СИНОНІМИ

stilisztikai többlet

СТИЛІСТИЧНА

НАДДИШКОВІСТЬ

stilisztikailag

neutrális szókincs

СТИЛІСТИЧНО

НЕЙТРАЛЬНА ЛЕКСИКА

stilisztikailag

színezett szókincs

СТИЛІСТИЧНО

ЗАБАРВЛЕНА ЛЕКСИКА

stilizálás

СТИЛІЗАЦІЯ

stilizált

СТИЛЬ

stílus vezérelv

СТИЛЬОВА ДОМІНАНТА

stílusárnyalat

СТИЛІСТИЧНИЙ

ВІДТІНОК

stílusbeli norma

СТИЛЬОВА НОРМА

stíluselmélet

ТЕОРІЯ

stílusérzék

ВІДЧУТТЯ

stílushiba

СТИЛІСТИЧНА

ПОМИЛКА

stílusirányzat

СТИЛІСТИЧНИЙ

НАПРЯМ

stílusminősítés

ВИЗНАЧЕННЯ

stílusréteg → **regiszter**

stílusstatistika

СТИЛЬОСТАТИСТИКА

stílustalan

СТИЛІСТИЧНО

НЕ ВИТРИМАННИЙ

stílustörés

СТИЛІСТИЧНА

НА НЕСУМІСНІСТЬ

stílusváltás

ЗМІНА

strófa

СТРОФА

strófatan

СТРОФІКА

struktúra

СТРУКТУРА

struktúraváltás

ЗМІНА

СТРУКТУРИ

strukturalista

СТРУКТУРАЛІСТ

strukturalizmus

СТРУКТУРАЛІЗМ

strukturális grammatika констpукційна
граматика

strukturális leírás
структурний опис

strukturális módszer
структурний метод

**strukturális mondat-
tan** структурний
синтаксис

strukturális nyelvészet
структурна лінгвіст-
тика

**strukturális nyelvi
egységek** структурні
одиниці мови

strukturális változás
структурна зміна

strukturált interjú
структуроване
інтерв'ю

strukturált kérdőív
структурована анкета

sumér шумерська
мова

supinum сушін

suppletivus
суплетивізм

susogó hang
шиплячий звук

suttogás шепіт

svéd nyelv шведська
мова

Sz

szabad hangsúly
вільний наголос

szabad hangsúly не-
фіксований наголос;
різномісний наголос

szabad jelentés вільне
значення

szabad morféma
вільна морфема

szabad szókapcsolat
вільне словосполу-
чення

szabad tő вільна
основа

szabad változó вільна
змінна

szabadfordítás
вільний переклад

szabály норма; правило

szabályos правильний

szabályossági alapelv
принцип регулярності

szabályoz регулювати

**szabályszerűsítés a
nyelvjárásokban**
нормування у говорах

szabálytalan
неправильний

szájpadlás піднебіння

szájüreg порожнина
рота

szakasz morféma
сегментна морфема

szakfordító пере-
кладач спеціальної
літератури

szakirodalom фахова
література

szakirodalom-jegyzék
бібліографічний
показчик

szakkifejezés →
terminus technikus

**szakmai különbség-
tevés a nyelvek**

között професійна
диференціація мов

szakmai stílus
професійний стиль

szakmai sztereotípa
професійний
стереотип

**szakmákhoz kapcsol-
ódó szókészlet**
професійно-вироб-
нича лексика

szaknyelv професійна
або фахова мова

szaknyelvi
термінологічний

szakrális сакральний

szakszók професіона-
лізм; спеціальний
термін

szakszókincs →
terminológia

szakszókincs
спеціальна лексика

szakszótár словник
спеціальних термінів

szakszargon
професійний жаргон

MAGYAR–UKRÁN NYELVÉSZETI SZAKSZÓTÁR

szállóigék крилаті
вислови
szám число
számítástechnika →
informatika
számítógépes nyelvészet комп'ютерна
лінгвістика
számnév числівник
számnevesülés
нумералізація
számnévi névmások
числівникові
займенники
szamojéd nyelvcsalád
самодійська сім'я мов
szanszkrit санскрит
szándékosság
умісність
szapphói-strófa
сапфічна строфа
szarkasztikus beszéd
саркастичне
мовлення
szarkazmus сарказм
származástan
генологія
származék indulatszók
непервинні випуки

származék похідний
származékjelentés
похідне значення
származékszó →
derivátum
származtatott jelentés
дериваційне
значення
szatíra сатира
szavak többértelműsége багатозначність
слова
szegmentáció
сегментація
szegmentum сегмент
szelekció селекція
széma сема
szemantika семантика
szemantikai nyelvтан
контенсивна граматика
szemasziológia
семасіологія
szemasziológiai
семасіологічний
szembenállás →
oppozíció
szembenálló viszony
протиставні
відношення

szemelvények уривки
 személy особа
 személyes особовий
 személyes ige особові дієслова
 személyes névmás особовий займенник
 személyjel особовий показник
 személynév → antroponima
 személynévmás особовий займенник
 személyrag особове закінчення
 személyragozás дієвідмінювання
 személytelen ige безособове дієслово
 személytelen igealak безособова форма дієслова
 személytelen mondat безособове речення
 személytelen- predikatív határozószók безособово-предикативні прислівники

személytelen безособовий
 személytelenség безособовість
 szemiológia семіологія
 szemiológiai семіологічний
 szemiotika семіотика
 szemiózis семіозис
 szemléletesség образність
 szentencia сентенція
 Szentpétervári Fonológiai Iskola Санкт-Петербурзька фонологічна школа
 szenvedő ige пасивне дієслово
 szenvedő igeállapot пасивний стан дієслова
 szenvedő szerkezet пасивний зворот
 szépírás → kalligráfia
 szépirodalmi stílus стиль художньої літератури
 szerb nyelv сербська мова

MAGYAR–UKRÁN NYELVÉSZETI SZAKSZÓTÁR

szerepkör коло діяльності	szerzői jog авторське право
szereplés публічний виступ	szerzői kézirat авторграф
szerkesztett alak відредагована форма	szerzői kommentár автокоментар
szerkezet будова	szerzői
szerkezetátalakító rész розділ реструктуризації	neologizmusok авторські неологізми
szerkezeti elemzés структурний аналіз	szerzői nyelv авторська мова
szerkezeti jelentés структурне значення	szerzői stílus авторський стиль
szerkezeti párhuzam структурний паралелізм	szerzői szó слова автора
szerkezetileg előre meghatározott jelentés конструктивно зумовлене значення	szerzői szótárak словник мови письменника
szerkezetszakadás → anakolutia	szétterjeszt розширювати
szeremény → kompozíció	szibilánsok сибілянти
szerző автор	szignifikáns jelentés сигніфікативне значення
szerződés договір	szillabikus írás силабічне письмо
szerzői ismertetés автореферат	szillepszis силепсис
	szimbolikus символічний

szimbolikus nyelvek

СИМВОЛІЧНІ МОВИ

szimbolizmus

СИМВОЛІЗМ

szimbólum СИМВОЛ

szimmetria СИМЕТРІЯ

szimptóma СИМПТОМ

szimultán

ОДНОЧАСНИЙ

szinekdoché СИНЕКДОХА

szinerézis СИНЕРЕЗИС

szinesztézia

СИНЕСТЕЗИЯ

színezet КОЛОРИТ

szinguláris ОДИНА

színképelemzés →

spektrográfia

szinkópa СИНКОПА

szinkretizmus

СИНКРЕТИЗМ

szinkron nyelvtan

СИНХРОНІЧНА

ГРАМАТИКА

szinkron nyelvtudo-

mány СИНХРОНІЧНЕ

МОВОНАВСТВО

szinkron szóalkotás

СИНХРОНІЧНИЙ

СЛОВОВІР

szinkronia синхронія

szinonim

СИНОНІМІЧНИЙ

szinonima СИНОНІМ

szinonimasor

СИНОНІМІЧНИЙ РЯД

szinonimaszótár

СЛОВНИК СИНОНІМІВ

szinonimitás

СИНОНІМІКА

szinopszis СИНОПИС

szint → **fok** РІВЕНЬ

szintagma СИНТАГМА

szintagmatikus

СИНТАГМАТИЧНИЙ

szintagmatika

СИНТАГМАТИКА

szintagmatikus

viszony СИНТАГМА-

ТИЧНІ ВІДНОСИНИ

szintagmatikus

СИНТАГМАТИЧНИЙ

szintakszéma

СИНТАКСЕМА

szintaktikai

alaptörvények

ОСНОВНІ

ЗАКОНОМІРНІСТІ

СИНТАКТИСУ

szintaktikai homonimák синтаксичні

омоніми

szintaktikai jelentés

синтаксичне

значення

szintaxis → **mondattan**

szintetikus forma

синтетична форма

szintetikus szóalakok

синтетичні

словоформи

szintetikus

синтетичний

szintetizmus

синтетизм

sziszegő hangok →

alveodentális

spiránsok

sziszegő hang

шиплячий звук

szisztolé систола;

скорочення

szitokszók лайлива

лексика

szituáció ситуація

szituatív kontextus

ситуативний

контекст

szláv nyelvcsalád

слов'янська група

мов

szláv nyelvek

слов'янські мови

szláv nyelvész →

szlavista

szláv nyelvészet →

szlavisztika

szlavista славіст

szlavisztika славіс-

тика; слов'янська

філологія

szlavizmusok

слов'янізми

szleng szavak

сленгові слова

szleng сленг

szlovák nyelv

словацька мова

szó eredeztetés →

etimologizálás

szó és fogalom слово і

поняття

szó felépítés будова

слова

szó слова

szóalak словоформа;

фігура слів

szóalkotás словотвір
szóalkotási elemzés
 словотвірний аналіз
szóalkotási formák
 форми
 словотворення
szóalkotási jelentés
 словотвіре
 значення
**szóalkotási kölcsön-
 zés** словотвірні
 запозичення
szóalkotási mód спо-
 сіб словотворення
szóalkotási modell
 словотвірна модель
szóalkotási motiváció
 словотвірна
 мотивація
**szóalkotási
 származékosság**
 словотвірна
 походність
szóalkotó affixumok
 словотворчий афікс
szóanyag лексичний
 матеріал
szóállomány
 словниковий запас

szóátvitel →
 szóelválasztás
szóbeli → verbális
szóbeli nyelvi forma
 усна форма мови
szóbeli reakció
 вербальна реакція
szóbeszéd шепіт
szóbőség
 багатослівність
szociális dialektus
 соціальні діалекти
szocializáció
 соціалізація
szócikk словникова
 стаття
szocilektusok
 соціальні діалекти;
 соціолекти
szociolingvisztika
 соціолінгвістика
**szociolingvisztikai
 módszerek**
 соціолінгвістичні
 методи
**szociológiai
 irányvonalak**
 соціологічний
 напрям

szócsalád гніздо;
група слів одного
кореня

szóelválasztás
перенос слова

szóérték валентність
слова

szófaj частина мови

szófaji átcsapás
перехід слів якої-
небудь граматичної
категорії

szófejtés етимологізація

**szófejtéssel foglalkozó
nyelvész** →
etimológus

szófejtő szótár
етимологічний
словник

szóhangsúly
словесний наголос

szóhasználat
слововживання

szóismétlés повтор
слів

szójáték → **szóvicc**

szójáték гра слів;
каламбур

szójegyzék глосарій

szójelentés значення
слова

**szójelentés elhomá-
lyosulása**
деетимологізація

**szójelentés specializá-
lódása** спеціалізація
значень слів

szójelentés значення
слова

szókapcsolat
словосполучення

szókapcsolat fő szava
головне слово у
словосполученні

szókapcsolati formák
форми
словосполучень

szókapcsolatok
típusai типи
словосполучень

**szókezdő magán-
hangzó** початковий
голосний звук

szóképzés → **deriváció**
деривація; суфіксаль-
не словотворення;
суфіксальний спосіб
словотвору

szóképző partikulák

СЛОВОТВОРЧІ ЧАСТКИ

szóképző szuffixum

СЛОВОТВОРЧИЙ

СУФІКС

szókészlet fejlődése

ЕВОЛЮЦІЯ ЛЕКСИКИ

szókészlet лексика;

СЛОВНИКОВИЙ ЗАПАС;

СЛОВНИКОВИЙ СКЛАД

МОВИ

szókészlet eltérés két

összehasonlítandó

nyelv között

ДІАЛЕКСІЯ

szókészlettan

ЛЕКСИКОЛОГІЯ

szókihagyás еліпсис

szókincs лексикон;

СЛОВНИК

szólás приказка;

ІДІОМА

szólásmondás

ПРИКАЗКА

szolecizmus солецизм

szomszédsági átvitel

ПЕРЕНЕСЕННЯ ЗА

СУМІЖНІСТЮ

szonáns сонант

szonoráns дзвінкий

ПРИГОЛОСНИЙ ЗВУК

szónok оратор

szónoki felkiáltás

РИТОРИЧНИЙ ОКЛИК

szónoki kérdés

РИТОРИЧНЕ

ЗАПИТАННЯ; ПИТАННЯ

РИТОРИЧНЕ

szónoki megszólítás

РИТОРИЧНЕ ЗВЕРТАННЯ

szónoki művészet

ОРАТОРСЬКЕ

МИСТЕЦТВО

szónoki stílus

ОРАТОРСЬКИЙ СТИЛЬ

szónoklat → **oráció**

szónoklattan →

retorika

szóosztályok класи

СЛІВ

szóösszetétel

СЛОВОСКЛАДАННЯ

szóösszevonás

СКЛАДНОСКОРОЧЕНІ

СЛОВА

szóragozás

СЛОВОЗМІНА; ФЛЕКСІЯ

СЛОВА

MAGYAR–UKRÁN NYELVÉSZETI SZAKSZÓTÁR

szórend порядок слів;

словопорядок

szórend a mondatban

порядок слів у

реченні

szóródás розсіювання

szósort ряд слів

szószaporítás →

tautológia

szószerkezet →

szintagma

szószerkezettan

синтагматика; наука

про словосполу-

чення

szószerkezet viszonyok синтагматичні

відношення

szószerkezeti →

szintagmatikus

szószerkezeti

hangsúly

синтагматичний

наголос

szószerkezeti

mondattan

синтагматичний

синтаксис

szószóló кондіціонал

szótag силабема;

склад

szótagalkotó hangok

складові звуки

szótagalkotó

складотворчий

szótaghangsúly

складовий наголос

szótaghatár стик

складів

szótagírás →

szótagoló írás

szótagképző

складотворний

szótagoló írás

складове письмо

szótag-összeolvadás

→ **szinerézis**

szótár словник

szótári alak початкова

форма

szótári egység

лексична одиниця

szótárszerkesztés →

lexikográfia

szótő корінь слова;

основа слова

szótörténet історична

лексикологія

szótövet követő	szövegmagyarázat
affixum →	екзегетика
posztfixum	szövegnyelvészet
szóváltás суперечка	лінгвістика тексту
szóváltozat варіанти	szövegösszefüggés
слова	контекст
szóvég закінчення	szövegrész частини
слова	тексту
szóvégi zöngés mással-	szövegszintaxis
hangzók elnémulása	синтаксис тексту
приглушення	szövegtan →
дзвінких приголосних	textológia
у кінці слова	sztereotípiá стереотипи
szóvegyülés →	szubjektív modalitás
kontamináció	суб'єктивна
szóvicc каламбур	модальність
szögletes zárójel	szubjektív viszony
квадратні дужки	суб'єктивні відносини
szöveg текст	szubjektum підмет;
szövegfölötti implicit	суб'єкт
tartalom	szubsztitúció
притекстовий	субституція
імпліцитний зміст	szubsztrátum
szövegeknyv →	субстрат
forgatókönyv	szukcesszív
szövegekörnyezet →	наступний
kontextus	szuperlatívusz
szövegköziség →	суперлатив;
intertextualitás	найвищий ступінь

szuperszegmentális morféma
суперсегментна морфема
szuppletív alak
суплетивна форма

szupraszegmentális
надсегментний
szurzsik суржик
szükszavúság →
lakonikusság
szünet пауза

T

tabu табу
tagadás заперечення
tagadó kategória категорія заперечуваності
tagadó mondat
заперечне речення
tagadó módosítószó
заперечна частка
tagadó névmás
заперечні займенники
tagadó partikula
заперечна частка
tagadó-kérdő mondat
заперечно-питальне речення
tagmondat член складного речення
tagolás парцеляція

tagolatlan нечленний
tagolatlan melléknevek нечленні прикметники
tagolatlan mondat
нечленоване речення
tagolt kiejtés
роздільна вимова
tagolt melléknevek
членні прикметники
tagolt mondat
парцельоване або членне речення
tájékoztató →
információ
tájékoztató funkció →
informatív funkció

tájkép пейзаж
tájn nyelv говірка;
 діалект; наріччя
tájn nyelv →
 nyelvjárás
tájn nyelv elem →
 dialektizmus
tájn nyelv kiejtés
 діалектна вимова
tájn nyelv kutatás
 діалектологія
tájn nyelv kutató
 діалектолог
tájszó лексичний
 діалектизм
tájszólás говір
tájszótár діалектний
 словник
tájszótár словник
 регіоналізмів
taktus такт
taktushangsúly
 тактовий наголос
tanítási nyelv мова,
 якою ведеться
 навчання
tanító célzatú frazeológiai egység паремія
tanmese → *fabula*

tapadás вид
 еліптичного виразу
tapasztalati →
 empirikus
táplál жити
tárgy додаток; об'єкт;
 предмет
tárgyatlanság
 недоговорення
tárgyas ige перехідні
 дієслова
tárgyas igék csoportja
 категорія перехід-
 ності дієслів
tárgyas szó szerkezet
 об'єктні
 словосполучення
tárgyasság
 перехідність
tárgyatlan igék csoportja категорія
 неперехідності дієслів
tárgyatlan toldalék
 агентивний суфікс
tárgyeset →
 accusativus
tárgyilag об'єктив-
 ний, неупереджений,
 безсторонний

tárgyi mellékmondat

додаткові підрядні
речення

tárgyírás предметне

письмо

tárgynevek предметні

іменники

tárgyrag закінчення

знахідного відмінка

tárgyszerűség

предметність

társadalmi nyelvváltoza-

tok → **szocilektusok**

társadalmi szerep

соціальна роль

társadalmi szerződés-

sek elmélete гіпо-

теза соціального

договору

társadalmi szimboliz-

mus соціальний

символізм

társalgás → **diskurzus**

társalgási hatékon-

ság ефективність

спілкування

társalgási implikátúra

розмовна

імплікатура

társalgási könyv

розмовник

társalgási maximák

максими спілкування

társalgási maximák

розмовні максими

társalgási nyelv

розмовна мова

társalgási stílus

манера спілкування;

розмовний стиль

társalgási szónoklat-

tan риторика

спілкування

társalgást meghatáro-

zó tényezők

обставини

спілкування

társas nyelvészet →

szociolingvisztika

tartalmi terv план

змісту

tartalmi-diskurzus-

analízis контент-

аналіз дискурсу

tartalom зміст

tartomány галузь

tautogramma

тавтограма

tautológia тавтологія
tautologikus
 тавтологічний
távolsági asszimiláció
 дистанційна
 асиміляція
távolsági
disszimiláció
 дистанційна
 дисиміляція
teleológia телеологія
településnév назва
 населеного пункту
teljeshangú
 повногосний
teljeshangúság
 повноголосся
teljes alakú
melléknevek повна
 форма прикметника
teljes egyeztetés
 повне узгодження
teljes hasonulás повна
 асиміляція
teljes kiadás корпус
teljes mondat повне
 речення
teljes reduplikáció →
 anadiplózis

teljes szó paradigma
 повна морфологічна
 парадигма слова
teljes szubsztanti-
váció повна
 субстантивация
téma тема
témakörök módszere
 прийом тематичних
 груп
tematikus ige
 тематичне дієслово
tematikus magán-
hangzó тематичний
 голосний
tematikus szótárak
 тематичні словники
tematikus tabu
 тематичне табу
tempó темп
temporális
 темпоральний
tendencia тенденція
tényleges nyelvi
funkciók фактична
 функція мови
terjed поширюватися
terjeszkedési terület
 → expanzió

termékeny

продуктивний

termékenység

продуктивність

természetes nevek

природні назви

természetes nyelv

природна мова

természetes

szónoklattan

природна риторика

természetfeletti →

szakrális

természettudományo

k природничі науки

terminológia

термінологічна

лексика; професійна

лексика

terminológiai szótár

термінологічний

словник

terminus technikus

термін

térnyelvészet →

geolingvisztika

térségi nyelvészet

регіональна

лінгвістика

tért kifejező előljáró-

szó просторові

прийменники

területi dialektus

територіальні

діалекти

területi fonémavari-

ánsok територіальні

variánsok фонем

területi nyelvváltozat

→ **dialektus**

test корпус

tetőpont кульмінація

textológia текстологія

textuális текстуальний

tezaurusz тезаурус

tilde тильда

tipológia типологія

tipológiai jelentéstan

топологічна

семантика

tipológiai módszer

типологічний метод

tipológiai nyelvészet

типологічне

мовознавство

tipológiai osztályzás

типологічна

класифікація

tipológiai séma

ТОПОЛОГІЧНА СХЕМА

típustan → **tipológia**

típuszó СЛОВО-ТИП

tiráda тирада

titkos nyelvek тасмні

МОВИ

tochar nyelvcsoport

ТОХАРСЬКА ГРУПА МОВ

toldalék → **affixum**

toldalék nélküli

szóképzés безафікс-

НИЙ СЛОВОТВІР

toldalékhangok

АНАНТАКСИС

toldalékmorféma дериваційна морфема

МОРФЕМА

toldalékolás афіксація

toldalékoló nyelvek

АФІКСАЛЬНІ МОВИ

toldalékoló szóalkotás

АФІКСАЛЬНИЙ

СЛОВОТВІР

tolmácsolás переклад

tolvajnyelv → **argó**

tolvajnyelvi kifejezés

→ **argó kifejezés**

tolvajnyelvi szókincs

ЖАРГОН

tonális nyelv тональні

МОВИ

tónus ТОН

tónushangsúly

ТОНАЛЬНИЙ НАГОЛОС

topik суб'єкт

toponímia топоніміка

toponomasztikai elmé-

let топономастична

ТЕОРІЯ

toposz ТОПОС

torlódás затор

tő (morféma) корінь

tő belseji toldalék →

infixum

tő belseji toldalékolás

→ **infixálás**

több alárendelő tag-

mondattal rendel-

kező összetett

mondat речення з

КІЛЬКОМА ПІДРЯДНИМИ

több azonos aláren-

delői tagmondattal

rendelkező összetett

mondat речення з

КІЛЬКОМА ПІДРЯДНИМИ

З ОДНОРІДНОЮ

ПІДРЯДНІСТЮ

több hangból álló
hangkapcsolat →
polifongus
több nemű alárende-
lői viszony
неоднорідна
супідрядність
több személy között
folyó társalgás
ПОЛІЛОГ
több szótagú
багатоскладовий
többértelműség →
poliszémia
többes szám → plurális
többféle alárendelői
mellékmondatot
tartalmazó mondat
речення з
неоднорідною
підрядністю
többirányú fejlődés →
divergencia
többjelentésű
багатозначний
többjelentésűség →
poliszémia
többnyelvű személy
знавець багатьох мов

többnyelvű szótárak
багатомовні
словники
többnyelvű
багатомовний
többnyelvű
різномовний
többnyelvűség →
multilingvizmus
többszörösen
összetett mondat
ускладнене речення
többtagú alárendelő
összetett mondatok
багатокомпонентне
складнопідрядне
речення
többtagú állítmány
багаточленний
присудок
többtagú összetett
mondat складне
багатокомпонентне
речення
tőcserélő що змінює
корінь або основу
слова
töltelékszó лайливе
слово

tömegkommunikáció

масова комунікація

tőmondat непошире-
не речення

török nyelv турецька
мова

történelmi szemlélet
→ **diakrónia**

történet оповідання

történeti dialektológia
історична
діалектологія

történeti fonetika
історична фонетика

történeti forrás
історичне джерело

történeti grammatika
діахронічна v історич-
на граматика

történeti hangtan →
történeti fonetika

történeti hangtani
 folyamatok історичні
фонетичні процеси

történeti helynevek
історичні топоніми

történeti lexikológia
історична
лексикологія

történeti módszer

історичний метод

**történeti neuroling-
viztika** історична
нейролінгвістика

**történeti nyelvtudo-
mány** діахронічне
мовознавство; істо-
ричне мовознавство

történeti szemlélet →
historizmus

történeti szóképzés
→ **diakronikus**

szóképzés

**történeti szókészlet-
tan** → **történeti**
lexikológia

történeti szótárak
історичні словники

történeti univerzálék
діахронічні
універсали

történeti váltakozás
історичне
чергування

törtszámnevek

дробові числівники
tőszámnevek кількісні
числівники

tővég кінець основи
tradícion alapuló helyesírási elvek
 традиційний принцип правопису
tradicionális nyelvészet
 традиційна лінгвістика
transzfixáció
 трансфіксація
transzfixum
 трансфікс
transzformáció
 трансформація
transzformációs elemzés трансфор-
 маційний аналіз
transzformációs generatív nyelvtan
 трансформативно-генеративна граматика
transzformációs nyelvtan
 трансформаційна граматика
transzkribálás
 транскрибування

transzkripció
 транскрипція
transzmutáció
 трансмутация; перетворення
transzponálás
 транспозиція
transzpozíciós jelentés транспо-
 зиційне значення
tranzakciós módszer
 транзакційний метод
tremulánsok дрижачі приголосні звуки
trifongus трифтонг
trópus троп
tudományos fogalom
 наукове поняття
tudományos gondolat
 думка
tudományos kutatómunka
 розвідка
tudományos stílus
 науковий стиль
tudományos szókészlet наукова лексика

tulajdonnév власна назва
tulajdonság →
attribútum
tulajdonságjelölő
melléknevek якісні
 прикметники
túlhelyesbítés →
hiperkorrekcio
túlzás перебільшення
tunguz-mandzsui nyelv-
család тунгусо-мань-
 чжурська сім'я мов
tükörfordítás дослів-
 ний переклад

tükörszavak →
lexikai kalkok
tükörszóalkotás
 калькування
tükröződés
 відображення
türk nyelvcsalád
 тюркська сім'я мов
türk nyelvek тюркські
 мови
türkizmusok
 тюркізми

U

udmurt nyelv
 удмуртська мова
udvariassági indulat-
szók етикетні вигукки
ukrainisztika
 україністика
ukrán epikus népdal
 думи
ukrán nyelv українська
 мова

ukrán nyelvjárási
beszéd українське
 діалектне мовлення
ukrán nyelvtudomány
 → **ukrainisztika**
umlaut умлаут
unciális írás
 унціальний шриффт
unifixum уніфікс
univerzálék універсалії

univerzális
grammatika
 універсальна
 граматика
univerzális
 універсальний
univerzalizmus
 універсальність
ural володіти
uráli nyelvek мови
 уральської групи
utánzás → **imitáció**
utóirat посткриптум
utóisméltés → **epifora**

utónév ім'я
utónévkönyv словник
 власних імен
utószó епілог;
 післямова
utótag аподозис;
 другий компонент
 складного слова
uvula язичок
uvuláris увулярний
uvuláris mássalhang-
zók увулярні при-
 голосні
uzuális узуальний

Ú

új ukrán irodalmi nyelv
 нова українська
 літературна мова
újgrammatika
 молодограматики
újjörög nyelv
 новогрецька мова
újítás → **innováció**
újító változás
 інноваційні зміни

újlatin nyelvek
 романські мови
újraalakító
 переформувати
újrászervezés
 перерозклад
újságírás публіцистика
újságíró-nyelvezet
 газетна мова
úzus узус

Ü

üdvözlő beszéd

вступне слово

üres beszéd пустослів'я

üres frázis порожня

фраза

ütem → taktus

ütemes ритмічний

üzenet → közlemény

V

vádbeszéd обвинувать-
на промова

vagylagos logikai ítélet

розділове судження

válasz → felelet

választás вибір

választható írásjelek

факультативні

розділові знаки

választó kötőszó роз-

діловий сполучник

valencia валентність

valenciai nyelv

валенсійська мова

vallomásos stílus

конфесійний стиль

valódi diftongusok

справжні дифтонги

valós homonimák

власне омоніми

valós kölcsönzés

власне запозичення

valós modalitás

реальна модальність

valós számnevek

власне кількісні

числівники

valóságra vonatkozó

ismeretek слова-реалії

valószínűségelmélet

теорія ймовірностей

váltakozás →

alternáció

változat варіант

változatosság

варіантність

változó 1. змінний 2.

мінливий

változó szófajok

змінні частини мови

vampum вампум

variáció варіант

váz → **keret**

vázlat ескіз

végrendelet алограф

végződés закінчення

vektoriális antonímák

векторні антоніми

veláris artikuláció

велярна артикуляція

veláris magánhang-

zók голосні звуки

заднього ряду

veláris mássalhangzók

велярні приголосні

veláris велярний

velarizáció веляризація

vele járó expresszivi-

tás інгерентна

експресивність

veleszületett →

innáta

verbális kommuniká-

ció вербальна

комунікація

verbális összetevők

вербальні компоненти

verbális вербальний;

словесний

verbális stílus

вербальний стиль

verbalizáció

вербалізація

vernakuláris вернакуляр

versláb стопа

vertikális kontextus

вертикальний

контекст

vessző кома

vessző-kötőjel кома-

тире

vetület відбиття

vezérelv лейтмотив

vibránsok вібранти

vietnámi nyelv

в'єтнамська мова

virtuozitás техніцизм

viselkedés-lélektan →

bihaviorizmus

viszontkérdés

зворотне питання

viszony відношення

viszonyított időrend

відносна хронологія

viszonylagos kronológia módszere прийом відносної хронології
viszonyoszó mint a nyelvtani jelentés kifejezésének módja службові слова як спосіб вираження граматичних значень
viszonyoszó службові слова
visszacsatolás контраверза
visszaemlékezés → **reminiscencia**
visszafejlődés → **involúció**
visszafordíthatatlanság → **irreverzibilitás**
visszaható állapot зворотний стан
visszaható beszéd-aktus зворотний мовленнєвий акт
visszaható deriváció зворотна деривація
visszaható disszimiláció регресивна дисиміляція

visszaható ige зворотні дієслова
visszaható névmás зворотний займенник
visszaható szóképzés зворотне словотворення
visszaulalásos анафоричний
vitakozás művészete → **erisztika**
vízió видіння
víznév гідронім
víznevek гідронімія
víznévi atlasz гідронімічний атлас
vizuális візуальний
vocabularium вокабула
vocativus вокатив; кличний відмінок
vokálharmónia сингармонізм
vokalizáció вокалізація
vokalizáló nyelvek вокалічні мови
vokalizmus вокалізм
volapük nyelv волашюк

Volga-menti nyelvek

поволзька ліга мов

vonatkozó alárendelés

відносне

підпорядкування

vonatkozó mellék-

nevek відносні

прикметники

vonatkozó névmások

відносні займенники

vonatkozói mellék-

mondat відносне

підрядне речення

vontatott stílus

астесмус

vonzás тяжіння

vonzat керування

vulgáris вульгарний

vulgáris szókészlet

вульгарна лексика

vulgáris вульгарний

vulgarizmus

вульгаризм

Weber-Fechner

törvényszerűsége a

fonológiában

закономірність

Вебера-Фехнера у

фонології

Z

zaj шум

zárhangok →

explozívák

záróbeszéd закліючне

слово

záró beszédaktus

фінальний

мовленнєвий акт

záródás закривання

zárójel дужки

zár-réshang →

affrikáta

zár-réshangos →

affrikátás

zárszó закліючне

слово

zárt hangok заліті

звуки

zárt magánhangzók

закриті голосні

zárt struktúra закрыта

структура

zárt szótag закритий

склад

zenei hangsúly

музичний наголос

zeneiség музикаль-

ність; музичність

zengőhang дзвінкий;

приголосний

zengzetes звучний,

дзвінкий

zéró fonéma → null

hang

zéró morféma нульова

морфема

zéró suffixum

нульовий суфікс

zéró végződés

нульове закінчення

zeugma зевґма

Zipf törvénye закон

Зіпфа

zöngés mássalhangzók

дзвінкі приголосні

zöngés дзвінкий

zöngésség szerinti

részleges hasonulás

регресивна

асиміляція за

дзвінкістю

zöngésség дзвінкість

zöngésül

одзвінчуватися

zöngétlen

mássalhangzók

глухі приголосні

звукі

zöngétlen глухий

zöngétlenedés

оглушення

zörej (mássalhangzó)

шумні приголосні

zörejhang шумні

звукі

zörejhangok →

obstruensek

Zs

zsargon жаргон

zsargonkifejezés

жаргонізми

zsinórirás → kipu

zsoltárkönyv псалтир

zsurnaliszta журналіст

zsurnalisztika

журналістика

zsurnalisztikai

журналістський

zsurnalizmus

професія журналіста

М 17 Угорсько–український словник лінгвістичних термінів. Довідкове видання (лінгвістичний словник) Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II / Укладав і редагував: Вільмош Гадаг. Берегове–Ужгород: ЗУІ ім. Ф.Ракоці II – ТОВ «РІК-У», 2021. – 184 с. (угорською та українською мовами)

ISBN 978-617-7868-96-4

Угорсько–український словник лінгвістичних термінів охоплює найважливіші мовознавчі терміни угорською та їх відповідники українською мовою. Для учнів середніх шкіл з угорською мовою навчання, студентів вищих навчальних закладів освіти та абітурієнтів.

УДК (038)=511.141=161.2

Довідкове видання
**Угорсько–український словник
лінгвістичних термінів**

Лінгвістичний словник

2021 р.

*Рекомендовано до друку Вченою радою Закарпатського угорського інституту
ім. Ференца Ракоці ІІ (протокол №5 від 27.08.2020 р.)*

Підготовлено Видавничим відділом спільно з кафедрою філології
ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ

Укладав і редагував: *Вільмош Газда*

Рецензенти:

*Єлизавета Барань, доктор філософії з гуманітарних наук (ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ)
Степан Черничко, доктор з гуманітарних наук, професор (ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ)*

Технічне редагування та коректура: *Вільмош Газда*

Дизайн обкладинки: *Вільмош Газда, Ласло Веждел*

УДК: *Бібліотечно-інформаційний центр "Опаціо Черє Янош" при ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ*
Відповідальний за випуск: *Олександр Добош (Видавничий відділ ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ)*

За зміст словника відповідальність несе укладач/редактор.

2016 року рукопис було підготовлено за підтримки стипендіальної програми
ім. Калмана Шовіша Благодійної організації "Благодійний фонд "Геніус".

Друк довідкового видання здійснено за підтримки уряду Угорщини.

Видавництво: Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ (адреса: пл. Кошута 6, м. Берегове, 90202. Електронна пошта: foiskola@kmf.uz.ua) Статут «Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці ІІ» (Затверджено протоколом загальних зборів Благодійного фонду За ЗУІ, протокол №1 від 09.12.2019р., прийнято Загальними зборами ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ, протокол №2 від 11.11.2019р., зареєстровано Центром надання адміністративних послуг Берегівської міської ради, 12.12.2019р.) та **ТОВ «РІК-У»** (адреса: вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88000. Електронна пошта: print@rik.com.ua) Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року

Поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»

Підписано до друку 12.08.2021. Шрифт «Garamond».
Папір офсетний, щільністю 80 г/м². Формат 70x100/32.
Ум. друк. арк. 7,5. Тираж 120. Зам. №2045.